

ISSN 1407-932

Gaidiet ciemos ugunsdzēsības inspektorus

2004. gads valstī ir izsludināts par profilakses gadu ugunsdzēsības jomā, jo pašreizējā situācija ir vairāk nekā satraucoša. Pagājušajā gadā ugunsgrēkos Latvijā bojā gājuši 260 cilvēki, bet ugunsgrēku radītie tiešie zaudējumi ir 4,7 miljoni latu.

FAKTI

■ 143 jeb 55% no valstī bojāgājušajiem cilvēkiem bijuši darbspējīgā vecumā (30 līdz 60 gadus veci), 86 jeb 33% bija virs 60 gadiem veci pensijas vecuma cilvēki, 17 jeb 6,5% bija līdz 30 gadiem veci jaunieši, bet 14 — bērni vecumā līdz 16 gadiem.

■ Alkohola vai narkotiku iespaidā bijuši vairāk nekā 40% pērno ugunsgrēku upuru. Saņēdams ar dūmiem, dzīvību pērn zaudēja 73,5% no visiem bojāgājušajiem, bet smagi un dziļi ķermeņa un elpceļu apdegumi bija piektās daļas cilvēku nāves iemesls.

ugunsdrošības prasībām izturas ne tikai pilsētas dzīvokļu, individuālo dzīvojamo māju saimnieki, bet arī veikalu un uzņēmumu īpašnieki. — Sirmajiem lauku onkuļiem senos laikos neviens nelika priekšā kādus noteikumus vai priekšrakstus, bet viņi zināja, ka plīts priekšā noteikti jāpiestiprina skārda plāksne, lai nejauši izkritušas oglekles dēļ neizceltos ugunsgrēks. Taču no dažāda veidlapa saimnieka dzirdam, sak, skārds, tas taču izskatās tik neestētiski. Pašlaik ugunsdzēsības celtniecības materiālu klāsts ir tik plašs, ka šādas atrunas nav nopietnas, — problēmu analizē V.Haritonovs.

Šogad ugunsgrēku profilaksei tiks pievērsta īpaša uzmanība. Tāpēc nebrīnieties, ka pie jums mājās vai uzņēmumā ieradīsies Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta inspektors, lai novērtētu situāciju, — tas ir jūsu drošības interesēs.

L.Kirillova

Preiļu rajonā situācija ir nedaudz labvēlīgāka. 2002. gadā tika reģistrētas 219 ugunsnelaimes un seši bojāgājušie, bet pērn — 177 ugunsgrēki un septiņi bojāgājušie. Taču ugunsgrēku skaita samazinājums nav radies tādēļ, ka cilvēki kļuvuši uzmanīgāki un piesardzīgāki, gādājot par savas mantas un īpašumu drošību, bet gan tāpēc, ka pērnais pavasaris un vasara bija bagāti ar nokrišņiem, uzskata Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigādes komandiera vietnieks Valērijs Haritonovs. Bieži lija, tāpēc mazāk tika dedzināta kūla, ar to arī izskaidrojams ugunsgrēku skaita samazinājums.

Tragiskākais pērnā gada ugunsgrēks bija Rušonas pagasta Gailišos, kad, degot dzīvojamai mājai, bojā gāja divi sirmgalvi. Citos gadījumos bojāgājušie ugunsgrēkus izraisījuši neuzmanīgi smēķējot, pārsvarā tādās reizēs iepriekš bijis lietots alkohols. Arī kopējā statistika valstī liecina, ka alkohola vai narkotiku iespaidā bijuši vairāk nekā 40% pērno ugunsgrēku upuru. Zīmīgi, ka «vidējais statistiskais» pagājušā gada ugunsgrēku upuris bijis apmēram 40 gadus vecs vīrietis. Bieži uguns upuri mitinājušies koka mājās ar krāsnu apkuri bez elektrības.

2003. gadā Preiļu rajonā nodegušas 15 dzīvojamās mājas, nelietojamā lūžņu kaudzē pārvērtušies seši transportlīdzekļi, kā arī nodegušas apmēram 40 saimniecības ēkas, bet kopējais materiālo zaudējumu apmērs sasniedz 80 000 latu.

Ar katru gadu rajonā palielinās to ugunsnelaimju skaits, kam par iemeslu ir īs-savienojumi elektroinstalācijā, uzsvēr V.Haritonovs. Viņš skaidro, ka lielā daļā dzīvokļu un dzīvojamo māju, kā arī saimniecības ēkās elektrība ievilkta astonešmitajos un septiņdesmitajos gados. Instalācija ir mazjauka un nolietojusies, toties sadzīves tehnikas mājās kļūst arvien vairāk. Tas nozīmē, ka slodze palielinās un vadi vairs to neiztur.

Apkopojot statistiku, ugunsdzēsēji ir pārliecinājušies, ka daudzām ugunsnelaimēm ir sezonas raksturs. Netiek tīrīti skursteņi, tajos sakrājas sodrēji, kas rada nopietnus draudus un veicina ugunsgrēku izcelšanos. Iespējams, sliktās ekonomiskās situācijas dēļ māju saimnieki nenolīgst skursteņslauķi, tāpēc «aizaugušajos» dūmvados reizēm sākt degt sodrēji, kā tas nesen bija kādā individuālajā mājā Riebiņos.

V.Haritonovs ir pārsteigts par to, cik bezrūpīgi pret

● Par Latgales zemi Repše maksājis brangi

⇒ 2. lpp.

● Nelikumīgi pārbūvētu dzīvokli nevarēs pārdot

⇒ 3. lpp.

● Apšaubu pedagogu darba samaksas reformas projekta objektivitāti

⇒ 4. lpp.

● Lai piena analīzes nemelotu

⇒ 5. lpp.

● «GERĪBA»

⇒ 6., 7. lpp.

● TRADĪCIJAS. Lai raudzībās iešanas prieks būtu abpusējs

⇒ 8. lpp.

● Sludinājumi, reklāma

⇒ 12. lpp.

Latgale protestē pret mazo finansējumu autoceļu mērķprogrammai

Pēc 21. janvārī Preiļos notikušās Latgales reģiona attīstības aģentūras (LRAA) valdes sēdes, kurā tika izskatīta Nacionālā programma ES struktūrfondu administrēšanai valsts autoceļu nozarē, tika sagatavota un uz LR Satiksmes ministriju aizsūtīta vēstule, kurā LRAA valde izsaka neizpratni par finansu sadalījumu un būtiskajām atšķirībās ar dokumentiem, kas tika izskatīti un apspriesti reģionā iepriekš.

Cita starpā vēstulē teikts, ka LRAA nepiekrīt tam, ka reģionam nepamatoti tiek piešķirti tikai 6,2% no kopējās finansējuma summas, netiek ņemts vērā, ka Latgalē dzīvo 24% Latvijas iedzīvotāju (izņemot Rīgu), un ceļu infrastruktūra ir viens no galvenajiem valsts reģionu attīstības priekšnosacījumiem.

Mērķprogrammas projektu sarakstā grants ceļu asfaltēšanai 1. šķiras autoceļu maršrutos minēts, ka Latgalē šogad ar asfaltu tiks noklāts tikai 9,81 kilometrs, bet valstī pavisam 103,72 kilometri, kas finansu izteiksmē reģionā ir tikai 4,86%. Asfaltēto segumu uzlabošanas 1. šķiras autoceļu mērķprogrammas projektā šim gadam Latgalē iekļauti tikai četri ceļa posmi 1,6, 9,9, 7,0 un 4,99 kilometru garumā, bet darbu finansējums paredzēts 8,17% apmērā no kopējuma. Arī tiltu pastiprināšanas programmā visā reģionā plāno uzbūvēt tikai divus jaunus tiltus. Tiesa, tie abi ir Preiļu rajonā — tilts pāri Dubnai Rožupē un tilts pāri Tartaku pie Aglonas.

Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētāja Jura Bozoviča parakstītajā vēstulē tiek lūgts sniegt Satiksmes ministrijas skaidrojumu, kādi kritēriji ņemti par pamatu šim izmaiņam un vai mērķprogrammas gala variants, kurā būtu ņemti Latgales priekšlikumi, tiks saskaņots ar LRAA. Vēstules kopijas nosūtītas arī uz LR Ministru kabinētu, Finanšu ministriju, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministriju, kā arī Latvijas Pašvaldību savienību. Par situāciju informēti arī 8. Saeimas deputāti no Latgales.

L.Kirillova

REKLĀMA

• tie ir produkti tiem, kas rūpējas par savu veselību!
• tie ir piena produkti, maize un konditoreja!
• tas ir garšīgi!

Īsi pirms svētkiem Preiļu tirgū darbu sācis SIA "DK "Daugava" kiosks kurā Jūs variet iegādāties mūsu produkciju: piena, maizes un konditorejas izstrādājumus.

Gaidīsim Jūs katru dienu: 8:00 - 15:00; Svētdiena: brīvdiena

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeimas klūdas dēļ jāizbeidz tūkstošiem krimināllietu

No soda par izdarīto sīko zādzību, krāpšanu vai piesavināšanos nesodīti izspruku ne tikai aizturētie laika posmā no jaunā gada līdz janvāra vidum, kad Saeimas klūdas dēļ nebija paredzēta atbildība par šiem noziegumiem. Kļūvis zināms, ka policijai jāizbeidz visas krimināllietas, kas ierosinātas par šiem noziegumiem un kurās vēl nav iestājies noilgums. Precīza statistika vēl tikai tiek apkopota, taču izbeidzamo krimināllietu skaits varētu sniegties tūkstošos. Pagājušajā gadā Latvijā kopumā reģistrētas 4627 sīkās zādzības. Policijai informācijas par to, cik no šiem noziegumiem atklāti, nav. Savukārt LNT ziņu aptaujātie speciālisti stāsta, ka sīkās zādzības, atšķirībā no citām, tiek atklātas samērā bieži.

Nāk otra apskaidrība pār Saeimas deputātu galvām

Saeima labo vēl vienu rupju kļūdu savā darbā, izskatot grozījumus Izglītības likumā. Apskaidrība deputātiem nāca pēc tam, kad prezidente, aizstāvot valsts intereses, skaidri un skarbi pateica, ka otrajā lasījumā pieņemtos grozījumus Izglītības likumā neizsludinās. Deputāti atgriezās pie iepriekš pieņemtā kompromisa, ka mazākumtautību vidusskolās 60% priekšmetu mācīs valsts, 40% minoritāšu valodā, bet valsts valodā mācāmo priekšmetu izvēle paliek skolas ziņā.

Rubiks vērsies Satversmes tiesā par ES referendumu

Latvijas Sociālistiskās partija (LSP) šonedēļ Satversmes tiesā iesniegusi konstitucionālo sūdzību ar prasību atzīt par nelegitīmiem tautas balsošanas rezultātus par Latvijas dalību ES, ziņo LETA. LSP priekšsēdētājs Alfrēds Rubiks iepriekš informēja, ka, pēc sociālistu domām, nevar atzīt par legītimiem referendumu rezultātus, kurā ielēgtā iespēja piedalīties 22% Latvijas iedzīvotāju jeb nepilsoņiem. Tādu referendumu, pēc Rubika domām, nevar saukt par tautas nobalsošanu, jo tā ir tikai pilsoņu nobalsošana.

Vēlēsim kā padomju laikos

Saeima galīgajā lasījumā pieņēmusi Vēlētāju reģistra likumu, kurš nosaka, ka turpmāk Latvijas pilsoņiem būs jāvēlē dzīvesvietā piesaištā iecirknī. Līdz ar iestāšanos Eiropas Savienībā Latvija atgriezās pie padomju laiku vēlēšanu sistēmas, kad iedzīvotājiem bija jābalso noteiktos vēlēšanu iecirkņos pēc savas dzīvesvietas. Likumā gan noteikti arī izņēmuma gadījumi, kad pilsoņi drīkstēs iepriekš nobalsot pa pastu vai vēlēšanu dienā balsot jebkurā viņu pašu izvēlē iecirknī. Aprīļa sākumā — orientējoši 3. datumā — vēlētajai deklarētajās dzīvesvietās saņems Centrālās vēlēšanu komisijas vēstuli ar paziņojumu, kurā iecirknī viņi reģistrēti, tā adresi un tālruna numuru.

Komercbanku peļņa — 71,51 miljons

Latvijas komercbanku neaudītētā peļņa pērn sasniegusi 71,51 miljonu latu, liecina Latvijas Komercbanku asociācijas apkopotie dati. 2002. gadā Latvijas komercbanku peļņa bija 56,4 miljoni latu. Neviena banka pērn nav strādājusi ar zaudējumiem.

Rīgā jau nopērkami pūpoli

Vai pavasara vēstneši — pūpoli jau pamodušies, gribas jautāt ieraugot pūpolu buntītes Rīgas tirgos. Atkarībā no lieluma viens pušķītis maksā Ls 0,10-0,20.
Ziņas sagatavoja T.Elste

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs — SIA «Novadnieks». Redakcija.

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Priekš, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (trešdien, sestdien).

INFORMĀCIJA

Par Latgales zemi Repše maksājis brangi

Tik dārgi kā Ministru prezidents Einarš Repše (JL) pagājušā gada rudenī iegādājies īpašumus Latgalē, tur par zemi neviens nav maksājis, šodien vēsta laikraksts «Diena», atsaucoties uz pagastos veiktu aptauju. Par zemi pie Rāznas ezera premjers bez kaulēšanās samaksājis 10 000 latu par hektāru, lai gan Kaunatas pagastā, kur atrodas ezers, zeme vidēji maksājot 1000 latu par hektāru.

Savukārt Ludzas rajonā nopirkta lauksaimniecības zeme pie ezera, pēc Istras pagastā sniegtajām ziņām, pirkta vismaz par divreiz dārgāku cenu. Premjers par hektāru zemes maksājis vidēji Ls 346, bet citi pircēji — Ls 100-150.

Nekustamā īpašuma tirgus speciālisti atzīst, ka Latgalē pēdējā pusgadā arvien biežāk notiek tā saucamie spekulatīvie darījumi ar zemi, kad pircējs to nopirca, lai drīz vien pārdotu tālāk par augstāku cenu. Šādi darījumi mēklīgi palielina cenas, un tās strauji aug. Arī Repše trīs īpašumus Latgalē — divus zemes gabalus pie Rāznas ezera un 141,1 hektāru lauksaimniecības zemes Ludzas rajona Istras pagastā — pircis no starpniekiem, kuri tos ieguvuši īsi pirms tālākās pārdošanas premjeram, vēsta «Diena».

Latgalē īpašumi kļūst dārgāki, lēš nekustamo īpašumu tirgus pārzinātāji. Taču esot grūti prognozēt, kad to vērtība sasniegs cenas, par kādām īpašumus pircis Repše. Kā atgādina laikraksts, premjers savulaik ir atzinis, ka īpašumi iegādāti tāpēc,

● Rāznas ezers.

ka vieta bijusi skaista un viņam ir pārliecība, ka tādēļ to vērtība tikai augs. Laikraksts arī norāda: lai premjers spētu atmaksāt kredītu, ko saņēmis īpašumu iegādei, vidēji īpašuma vērtībai Latvijā jāaug strauji, vismaz par 10-15% gadā.

Speciālisti prognozē, ka vislielāko cenu pieaugumu varētu piedzīvot lauksaimniecības zemes — cenu kāpums tuvāko gadu laikā varētu būt pat par 30-50%. Taču, kā «Dienai» atzinis firmas «Latio» Latgales biroja pārstāvis Ivars Šapkins, cenas, visticamāk, stabilizēsies ap Ls 200-250 par hektāru. Lauksaimniecības zemes Latgalē nav īpaši auglīgas, un vienīgais iemesls cenu pieaugumam varētu būt tiešie maksājumi no ES par ainavas kopšanu.

Dārgāki varētu kļūt arī īpašumi pie Latgales ezeriem. Patlaban pie skaista ezera zemes hektārs maksā no Ls 600 līdz 800, reizēm ap Ls 1000. Iespējams, cena varētu pieaugt līdz pat Ls

6000 par hektāru. Šapkins pieļauj, ka zeme pie Rāznas varētu maksāt arī dārgāk, aptuveni tos pašus tagad premjera samaksātos Ls 10 000 par hektāru, jo otras tādās vietas Latvijā vairs neesot.

Līdztekus diviem premjera nopirktajiem īpašumiem Kaunatas pagastā pie Rāznas ezera, no kuriem viens ir pamesta atpūtas bāze, kas ir vienīgais īpašums ar skaidru saimniekošanas plānu, pagastā kopumā pērn notikuši ap 150 darījumi. Kā atzīst Kaunatas pagasta priekšsēdētājs Imants Mukāns, vidējā zemes pārdošanas cena pagastā bijusi Ls 1000 par hektāru. Savukārt Istras pagastā, kur Repše nopirca 141 hektāru lauksaimniecības zemes pie pārpurvoties sākušā Auzdeļu ezera, zemi pērn iegādājušies ap 20 cilvēku, saka pagasta priekšsēdētājs Arvīds Meikšāns, taču neviens no viņiem nav maksājis par zemi tik augstu cenu kā premjers.

Kādreizējā atpūtas bāzē pie

«Katrs pats nosaka savu vērtību.
Cilvēks ir liels vai mazs
atkarībā no paša gribas.»
Semjuels Smails

MUMS RAKSTA

Valoda ir tautas kultūras pamats

24. janvāra «Novadniekā» rakstā «Sveicināti Gaļānūs, Pelieci, Ribinišķūs, Rušiuņā, Vorkovā un arī Reigā!» skarta ļoti svarīga gadsimtos sasāpējusi problēma — vietu vēsturisko nosaukumu atjaunošana. 1924. gadā 2. Saeimas IV sesijas sēdē Francis Trasuns teica: «Ja mēs ņemsim latgāliešu nosaukumus un viņus pārkristīsim un vēlāk latgālieši gribēs pārkristīt no baltiešu izloksnes, tad nonāksim pie tādiem sarežģījumiem, ka paši vēlāk netiksim galā, kas tā par vietu.» Franča Trasuna domu un cīņu biedrs Francis Kemps 1924. gadā Saeimas IV sesijā ieteica: «Latgales pagastu nosaukumus pārbaudīt un saskaņot ar vietējo latgāliešu izrunu.»

Franča Kempa ieteikums netika ievērots, un Franča Trasuna paredzējums piepildījās. Gadsimtu gaitā valdošās varas centās Latgales vietu nosaukumus piemērot savai valodai, jo «aboriģēnu» valoda netika respektēta. Tagad Eiropas Savienībā katras tautas valoda tiek respektēta, tajā skaitā arī reģionālās valodas, pie kurām pieder arī

pastāvīgi vajātā latgāliešu valoda. Gluži dabīgi, ka ES institūcijās rodas prasība reģionu vietvārdus rakstīt reģionālajā valodā. Bet kā to izdarīt, ja vietvārdi dažreiz pilnīgi sagrozīti un reģionālā valoda ilgstoši tika nīdēta, lai gan valodu vajadzēja kopt un atstāt atbilstoši laikmeta prasībām.

19. gadsimta beigās un 20. gadsimta sākumā, kad strauji attīstījās latviešu drukātais vārds Vidzemē un Kurzemē, Latgalē pastāvēja drukas aizliegums tautas valodā līdz 1904. gadam. Pēc drukas aizlieguma atcelšanas un iepriekšējās cenzūras atcelšanas pēc 1905. gada oktobra drukātais strauji attīstījās drukātais vārds Latgalē. Iznāca kalendārs «Daugava», avīzes «Gaisma», «Sākla», «Auseklis», «Dryva», «Jauņas Zinias», «Liaužu Bolss», reliģiska un laicīga satura grāmatas. Latgāliešu valodas ortogrāfija radās steigā, bez zinātniska pamatojuma, jo trūka profesionālu, akadēmiski izglītotu valodnieku.

Latgāliešu valodas tiesības tika deklarētas 1917. gadā

Latgales kongresā un neatkarīgās Latvijas valdības deklarētos, bet praksē netika ievērotas. Lai tuvinātu abas latviešu reģionālās valodas (tajā laikā teica — izloksnes), Francis Kemps ieteica ieviest latviešu valodas alfabētā burtu «y» un vienādot divskaņu «uo» rakstību, bet šis praktiskais priekšlikums tika noraidīts kā «neiespējams». Tas būtu novērsis problēmas Latgales vietvārdu un uzvārdu rakstībā. Reģionālo valodu praktiskas tuvināšanās vietā tika sāka latgāliešu valodas vajāšana — to aizliedza skolās pēc 1934. gada 15. maija apvērsuma tautas «vienotības» interesēs. 1942.-1944. gados enerģiskā V.Lāča izdevniecības darbība pierādīja latgāliešu valodas dzīvotspēju. Parādījās daudz talantīgu latgāliešu literātu. Padomju laikā pēc Latgales kultūras dekādes 1958. gadā sākās jauns drukas aizliegums latgāliešiem.

V.Lāča izdevniecība emigrācijā izdeva daudz daiļliteratūras un zinātnisku darbu, kas pēc neatkarības atgūšanas deva spēcīgu impulsu lat-

gāliešu valodas un literatūras atdzimšanai.

Pie ilgstošā reģionālās valodas genocīda un tā radītajām sekām daudzu paaudžu laikā esam pieraduši un to uzskatām par normu. Eiropas Savienībā cita attieksme pret reģionālajām valodām. Tā virzīta uz cilvēka tiesību ievērošanu, demokrātiju, labklājību un mieru visā pasaulē. Es domāju, ka vēsturiskie vietvārdi (un uzvārdi — pēc to īpašnieku vēlēšanās) rūpīgi jāatjauno, ievērojot vietējo ļaužu, valodnieku, vēsturnieku u.c. zinātnieku atzinumus — tā, lai nosaukumus nav vēlreiz jālabo.

Labojumi dažādos dokumentos, kas saistīti ar vietvārdu maiņu, lielus izdevumus neprasis. Digitālā formā saglabātos dokumentos izdarīt labojumu, dokumentu izdrukāt un apzīmogat var minūtes laikā. Valoda ir tautas kultūras pamats. Nezaudēsim to!

F.Šillers ir teicis:
«Zaudēts ir tikai tas, no kā cilvēks atsakās labprātīgi.»

Ar cieņu

L.Kemps Livānos

LETA

INFORMĀCIJA

ZVANI!

Katru darbdienu
uzklausīsim jūs
pa tālr. 1-53-07056.

Jebkurš var piezvanīt uz laikraksta redakciju un izsacīt savu sāpi, vienkārši parunāt vai arī izteikt priekšlikumus, jautāt. Varat norādīt uz dažādām neēdībām, kļūdām, jums nepieņemamām norisēm. Protams, neaizmirstiet pateikt arī ko labu.

Nelikumīgi pārbūvētu dzīvokli nevarēs pārdot

Pēc viena šablona būvētajos, lētajos bloku vai standarta ķieģeļu namos dzīvojošajiem cilvēkiem gribas savu mājokli pārbūvēt. Tā ir katra individuālās gaumes lieta, atzīst Preiļu novada domes būvvaldes arhitekta NAURIS PIĻĀNS. Cilvēki vēlas iekārtoties ērtāk, izveidot apkārtējo vidi pēc saviem priekšstatiem. Sevišķi tie, kuri dzīvo daudzstāvu namos. Arī funkcionalitātes ziņā šie dzīvokļi nav pārdomāti, ar šaurajiem koridoriem tie ir neērti lietošanai.

Oficiālas informācijas par, cik Preiļu daudzstāvu namu dzīvokļos veikta pārbūve, Nauris Piļāns nav. Tomēr tas nenozīmē, ka pa kluso netiek lauztas šķērsienas, apvienotas divu istabu platības, citā sienā izcirta durvju aile un tamlīdzīgi. Nelikumīgas pārbūves procesa neklātienē liecinieki ir apkārtējo dzīvokļu iemītnieki. Nav jābūt detektīvam, lai saprastu, ka būvgružu kaudze zem loga, skaļi, ilgstoši klauzdzieni, kas satricina māju, apmetuma biršana no griestiem ir saistīta ar kādā dzīvokli notiekošu pārbūvi. Vairumā gadījumu – NELIKUMĪGA.

Dzīvokli bez saskaņošanas ar attiecīgām institūcijām – dzīvokļa vienīgi kosmētiskais remonts, vai arī tādi reģistrācijas (vecā noma) pret jauno darbi, kas neizmaina ēkas svarīgās, nesošās konstrukcijas, nepārvietojot sienas, neizveidojot jaunās ailes, uzsvēr domes arhitekts. Tomēr arī šādā gadījumā jāievēro dažādi noteikumi. Piemēram, ja īpašnieks nolēmis pārmainīt logu, tad jāievēro, lai jaunā loga daļījums ailēs, rāmja biežums atbilstu pārējo fasādes logu izskatam. Pie arhitekta ir griezušies dzīvokļu īpašnieki, kas vēlējušies savādāku loga daļījumu. Vienā

no šādiem gadījumiem atļaujuma izsniegta, jo vecie logi visas sienas platumā patiešām neatbilst nekādam loģiskam pamatojumam, kā arī rada lielus siltuma zudumus. Taču ar vienošanos, ka ēkas apsaimniekotājs un īpašnieki laika gaitā nomainīs arī pārējos logus, kas savu laiku nokalpojuši. Ja īpašnieks izvēlas loga ailes aizmūrēšanu, jāveic ēkas apsekošana, jo tas var radīt lieku slodzi uz konstrukcijām.

Pie arhitekta Naura Piļāna ar oficiāliem iesniegumiem par pārbūves atļaušanu griezušās tikai tās personas, kas dzīvokļus pārbūvējuši citai funkcionālai lietošanai, piemēram, ārsta privātprakses, aptiekas vai veikala ierīkošanai.

Vai atsevišķas ēkas daļas pārbūve neapdraud iedzīvotāju drošību? Lai tā nebūtu, pirms pārbūves jāveic ēkas konstrukciju apsekošana un jāsaņem eksperta slēdziens, uzsvēra Nauris Piļāns. Nākamais atbildīgais par pārbūves drošību ir projektētājs, kas galvu par veiktajiem konstrukciju izturības aprēķiniem un savu izgatavoto projektu. Pētot projektu, būvvaldes speciālistam ir jāizvērtē, vai sienu drīkst nojaukt pat tad, ja tā nav nesoša. Ja kaut kas tiek nojaukts, tad tā vietā jāliek kas cits – nesošās sijas, kolonnas. Daudzdzīvokļu mājās katrai sienai ir sava nozīme. Viena nes vertikālo, otra sānu slodzi, nodrošina pret lodzīšanu. Daža savukārt veic vienkāršas norobežojošas starpsienas funkcijas. Izjaucot jebkuru ēkas daļu, mazinās tās kopējā nestspēja. Jābūt konstruktīvam risinājumam tās saglabāšanai. Piemēram, izveidojot pārsedzi virs jaunās durvju ailes, nostiprinot to ar tērauda konstrukcijām. Apkārtējos dzīvokļus negatīvi var iespaidot konstrukcijas vibrācijas, kas rodas pārbūves laikā, tāpat var rasties plaisas, nobirt apmetums.

Nauris Piļāns minēja pārbūvi, kas veikta Preiļos, Saltupes ielas namu dzīvokļos. Tajā ierīkota vietējā centrālā apkure. Katrā dzīvoklī virtuves pieliekamajā uzstādīts savs apkures katls. To svārs nepārsniedz pieļaujamo svaru uz konstrukcijām. Dūmvadi balstās uz pamata, kas ierīkots pagrabā.

Ja pārmaiņas plānotas sanitārajā mezglā, apkures vai elektrosistēmā, tās var ietekmēt kaimiņus un mājas stāvvokli. Ja dzīvoklis atrodas daudzstāvu mājā, vajag tās īpašnieka piekrišanu. Tādā gadījumā, ja pārveidojumi skar koplietošanas telpas, bēniņus, pagrabus, gaitenīšus, jumtu, fasādi, jāsaņem namu pārvaldes vai dzīvokļu īpašnieku kooperatīva akcepts, kā arī pārējo kaimiņu – līdzīpašnieku – piekrišana.

Telpu pārbūve ir ēkas rekonstrukcija, tāpēc šo darbu veicējiem jāiziet viss būvniecības dokumentācijas sagatavošanas process, sākot no telpu piederību apliecināšanai dokumentiem, būvniecības pieteikuma iesniegšanas būvvaldē, ēkas tehniskās apsekošanas, ko veic sertificēts speciālists, un tā tālāk. Būvniecības process beidzas ar pieņemšanu.

Lai sāktu likumīgu dzīvokļa pārbūves procesu, vajadzīgi šādi dokumenti: īpašumtiesības apliecinājoši dokumenti – zemesgrāmatas apliecība un izraksts; ēkas, telpas noma vai valdījuma tiesības apliecinājošā dokumenta kopija un īpašnieka vai valdītāja atļauja pārplānošanai; pasūtītāja (dzīvokļa saimnieka) pilnvara, ja projekta saskaņošanas lietas nekārto viņš pats; inventarizācijas plāns, zemes gabala situācijas plāns, ja plānotās izmaiņas skar ēkas ārpusi; sertificēta arhitekta ziemeņa pārplānošanas skice un mājas īpašnieka vai apsaimniekotāja piekrišana šiem darbiem; fasādes foto, ja paredzēts, ka to skars izmaiņas.

Diemžēl pašvaldības politika vai būvvalde par pašrocīgi veiktām pārbūves darbiem parasti nezina. Tas ir raksturīgs ne tikai Preiļos, bet arī visā valstī. Informāciju minētās iestādes saņem tikai tad, ja par pārbūves darbiem uztraucas kaimiņi, vai arī saimnieki nolēmuši dzīvojamu platību pārdot un kārtu attiecīgus dokumentus. Tomēr nelikumīgi pārbūvēta dzīvokļa pārdošana var radīt krietni daudz sarežģījumu un nepatīkšanu, no kurām iespējams izvairīties, ja pārbūve tiek veikta likumīgi.

Ja nelikumīgi pārbūvēta dzīvokļa īpašnieks kādreiz gribēs to pārdot, iekļāt vai dāvināt, viņam būs vajadzīgs inventarizācijas plāns. Ja īstenībā redzētais neatbilst šinī plānā uzrādītajam, būs nepieciešams uzrādīt būvprojektu, pēc kura veikta dzīvokļa pārbūve. Ja šādu dokumentu dzīvokļa īpašnieks nevarēs uzrādīt, tiks konstatēts nelikumīgas būvniecības fakts. Var gadīties vēl ļaunāk, — dzīvoklis jāpārdod par katru cenu, bet tas likumīgi izdarāms tikai tadā gadījumā, ja veikta pārbūve, atjaunojot dzīvokli tā sākotnējā izskatā. Arī šādi gadījumi Latvijā piedzīvoti.

Nauris Piļāns kā negatīvu piemēru min lauku apvidū esošās trīsstāvu mājas, pēc kuru ārējā izskata noprotams, ka tajās veikta pārbūve. Tas noticis deviņdesmito gadu pirmajā pusē. Atliek cerēt, ka, namus būvējot, konstrukciju spējas noturēt slodzi projektētas ar rezervi.

Jebkurā gadījumā, kad kaimiņi ir ieinteresēti savā drošībā, viņiem par nelikumīgu pārbūvi blakus dzīvoklī, tāpat arī sētniekiem vai namu apsaimniekotājiem būtu jāziņo būvvaldei, policijai, pašvaldībai. Par nelikumīgu būvniecību ir paredzēts sods. Tas paredzēts attiecīgā likumā par būvniecību.

L.Rancāne

Topā – zemes un sadalīšanas darbi

Mazais, spīvais radījums ar nešpetno dabu, sīpols, kam patīk visus raudināt, īstenībā ir apveltīts ar drosmīgu sirdi un karstām alkām pēc maiguma. Viņš ir pirmais, kas cauri siltajam čaumalu kažokam bāz zaļus asniņus un spītīgi paliek pie sava, ka ziemas valdīšanai jādara gals. Sīpols prasās vagā, zemē, grib augt un velti pūlēties viņam iestāstīt, ka vēl jau tikai janvāra beigas. Ja nav siltas augsnes, viņš ir ar mieru tupēt burkā ar ūdeni. Cauri aukstajai loga rūtij noraugoties uz piesniģušo pasauli, varonīgi dzen dzīvības sulu zaļajos asnos, labi saprotot, ka šī pārsteidzība dārgi maksās, jo vagā viņam tā arī nebūs lemts iesakņoties. Bet sīpola pūles nepaliek veltas. Viņš liek domāt par pavasari, par zemes darbiem, par sēšanu, stādīšanu un visām citām ražas audzēšanas pūlēm. Un par zemi.

Zeme un ar to saistītas lietas tagad ir topā. Pat premjers gadījumā aicināja pamest pilsetu mūrus un doties kopt katram savu zemes gabalu. Tā teikt, nolīdzināja celiņu, jo nepagāja necik ilgs laiks, kad sākās skandāls par premjera pirktajiem zemes gabaliem dažādās Latvijas vietās. Piemēram, par zemi Latgalē pie Rāznas ezera premjers samaksājis 10 000 latu par hektāru. Lai atmaksātu paņemto kredītu īpašumu iegādei, viņam nāksies ik mēnesi bankai atgriezt 7000 latu. Tiem mirstīgajiem, kuriem premjera uzruna televīzijā lika just mazvērtības kompleksu, par šāda vēriena zemes darījumiem nav ko sapņot. Bez tam tautai, par laimi, uzkrājusies šāda tāda pieredze no deviņdesmito gadu sākuma. Arī toreiz, izjutuši līdz tam neizbaudītās brīvības garšu un palāvušies sentimentalitātei, daudzi pilsētnieki pameta savu darbu, dzīvokļus un atgriezās laukos.

Nupat mēģināju izskatīt, cik premjeru «pārciests» pa šo īso neatkarības laiku. Godmanis, Šķēle, Gailis, Birkavs, Kristopāns, Krasts, Bērziņš, Repše. Aizmirsies skaits, sajukusi kārtība. Dažs pamanījies pie valdības stūres tik pat divreiz. Katram bijusi sava ministru komanda. Katrs ministrs darbu savā nozarē sācis ar kaut kādu pārkarājumu. Katrs premjers savā solonumūrā – jaungada uzrunā mācījis dzīvot tā un šitā. Bet tautai nav dots tas gods uzrunāt premjerus un pamācīt, kā dzīvot. Šķiet, ka atšķirībā no premjeru dažādajiem aicinājumiem, viņu pavalstniekiem būtu tikai viens sakāmais – strādājiem valsts, ne savā labā, bez ambīcijām un bez konfliktiem, un gādājiem par varas stabilitāti.

Šis nedēļas nogales situācija ir vairāk nekā nožēlojama. Kas vēl vakar, aizvakar bija ministrs, šodien tāds vairs nav. Konflikts starp Pirmo partiju un «Jauno laiku» novedis pie tā, ka valdība un premjers strādā mazākumā. Kāds rezultāts? Mazākumvaldības darbošanās rada haosu. Balsojums nav vienotības.

Šajā nemierīgajā atmosfērā Saemā mierīgi «izslīd» cauri un tiek nobalsots par tiem opozīcijas priekšlikumiem, kas līdz tam tika noraidīti. Negaidīti viegli tika nolemts, ka eksčekisti un komunistu vadoņiem arī būs tiesības pretendēt, lai tiktu ievēlēti Eiroparlamentā. Iedegta zaļā gaisma uz ceļa, kas novedis pie divvaldības valstī un pie tā, ka visiem citiem šeit dzīvojošiem gan būs cilvēktiesībās noteiktās tiesības, bet tikai ne pamatnācijas pārstāvjiem. Zdanokiešu un rubikiešu piekritēji dosies uz Eiroparlamenta vēlēšanām un vienoti balsos par savējiem, ka nemetas, kamēr latvieši pa to laiku plucinās viens otram spalvas, — vai balsot par Zariņu, Lapiņu, Kociņu vai Krūmiņu. Klusām un nemanot, pateicoties pret valsti nelojālu vecāku un pedagogu nostājam, interfrontiešu lideriem izaug jaunā maiņa – Alinas, kas ieplaukā prinčus vai aizdedzina ministriju durvis.

Kas bija par iemeslu valdības krīzei? Oficiāli – premjera biedra Aināra Šlesera slikti veiktais darbs, lai nodrošinātu pasaules hokeja čempionātu Rīgā 2006. gadā. Istie iemesli zināmi tikai tam šaurajam lokam, kas cīnās par Latvijas sadalīšanu savos personīgajos dārziņos.

L.Rancāne

Tirgus ziņas (Ls/kg)

	Livānos	Preiļos		Livānos	Preiļos		Livānos	Preiļos
Gaļa, zivis, piena produkti, olas								
Gurma gaļa	1,69	1,75	Nieres	0,70	0,70-0,80	Āboli	—	0,15-0,35
Plecs	1,49	1,65	Mēle	2,0	—	Kāposti	0,08	0,08
Kakla karbonāde	2,0	1,80-1,90	Tauki	0,65	0,70	Skābēti kāposti	0,40	0,30
Karbonāde	2,49	2,50-2,70	Liellopa, teļa gaļa	1,35	—	Puravi	—	0,50
Kārtaine	1,45	1,60-1,65	Piens	0,18	—	Kīplokli	—	1,0
Speķis	1,0-1,39	0,80-1,30	Krējums	1,0	—	Sīpoli	—	0,35
Sāļts speķis	1,20-1,50	—	Biezpiens	0,60	—	Rutki	—	0,25
Žavēta gaļa	1,30-3,0	—	Sviests	1,40	—	Kāji	—	0,20
Galva	0,60-0,70	0,80	Siers	1,30	—	Pupiņas	0,50	0,60
Stilbiņi	0,58	1,10-1,20	Reņģes (svaigas)	0,30	0,36	Linsēklu eļļa	—	2,40 (I)
Kājas	0,40	0,70-0,80	Paipalu olas	—	1,0 (20 gab)	Linsēklu rauši	—	0,20-0,25
Ribiņas	1,0-1,40	1,10-1,20	Dārzeņi, augļi, ogas, medus			Kaltētas sēnes	—	0,40 (100 g)
Kauli	0,50-0,60	0,50-1,20	Kartupeļi	0,10	0,08-0,10	Mieži (sēklas)	—	0,12
Aknas	1,30	1,20	Bietes	0,20	0,15	Mieži	0,10	0,10
Sirds	1,0	1,20	Vārītas bietes	0,30	—	Kvieši	—	0,10
Plaušas	0,70	0,85	Burkāni	0,15-0,20	0,12-0,15	Auzas	0,10	0,10
			Dzērvenes	0,60	0,90	Zirņi	0,35	—
						Rapšu eļļa	—	1,20 (I)

AKTUĀLI

Pedagogu algām papildus valsts budžetā šogad piešķirti 2,5 miljoni latu. Ja saglabā pēdējos trīs gadus praktizēto kārtību – algu nedaudz paaugstina visiem vienmērīgi, tad no piešķirtajiem 2,5 miljoniem 34 232 pedagogi katrs saņems papildus 6 latus mēnesī pirms nodokļu nomaksas.

Kas un kā noteiks kritērijus, pēc kuriem pedagogus dalīs kategorijās, un kam būs pilnvaras pēc tiem vērtēt skolotājus? Tie ir jautājumi, kas patlaban skolu darbiniekus uztrauc visvairāk.

Apšaubas reformas objektivitāti

Nezinām, ko īsti apspriest

LIGITA PAUNIŅA, Preiļu Valsts ģimnāzijas direktore:

— Patlaban ir tāda situācija, ka visi runā par iespējamo pedagogu darba apmaksas sistēmas reformu, bet kāda tā būs, nav zināms. Neviens direktorus par to nav informējis. Runa iet par kategorijām, bet ar ko tās viena no otra atšķirsies? Kas būs šie cilvēki, kas noteiks, kura kategorija skolotājam pienākas? Un pēc kādiem kritērijiem tās dalīs? Tas — pirmkārt.

Bet otrkārt, smieklīgi maza ir sākuma summa – 145 lati par pirmo kategoriju. Praktiski tas nozīmē, ka jaunais skolotājs, kurš nupat sācis strādāt, uz rokām saņems 100 latus. Jau tagad tiek prognozēts, ka augstākā – piektā kategorija valstī varētu tikt piešķirta ne vairāk kā pieciem procentiem no visiem pedagogiem. Skolotāja darbs nav nedz izmērāms, nedz nosverams. Kas uzņems šo lomu – noteikt kategorijas?

Ideja par pedagogu darba samaksas reformu ir palaista tautā bez izskaidrojuma. Apsveicami vienīgi tas, ka par skolotāju algām tiek runāts un spriests.

Pa jaunam maksās jau no 1. septembra

ALDIS ADAMOVIČS, Latvijas izglītības vadītāju asociācijas valdes loceklis, rajona izglītības iestāžu direktoru metodiskās apvienības vadītājs, Preiļu 1. pamatskolas direktors:

— Pedagogu darba samaksas reformas projekts regulāri tiek apspriests Latvijas izglītības vadītāju asociācijas (LIVA) sēdēs. Šīs organizācijas darbā iesaistījušies arī 16 Preiļu rajona skolu direktori. Esam šo jautājumu pārrunājuši ar izglītības un zinātnes ministru Kārli Šadurski. Izveidota arī LIVA darba grupa, kas piedalās reformas sagatavošanā.

2003. gada 1. septembrī noslēdzās iepriekšējā pedagogu darba algas paaugstināšana. Samaksas palielināšana notika vairākas reizes. Piecu gadu laikā samaksa par vienu likmi no 89 latiem (pedagogiem ar augstāko izglītību un lielāko darba stāžu) tika palielināta līdz 145 latiem. Pirmspensijas vecuma pedagogiem bez augstākās izglītības algas pieauguma griesti bija 130 lati par vienu likmi. Protams, šis pieaugums bija vērsis ņemams, taču patlaban vairs netiek līdz dzīves dārdzības kāpumam. Pedagogi lielāku ienākumu dēļ spiesti uzņemties vidēji 1,3 slodzes. (Viena likme atbilst 21 kontaktstundai nedēļā, neskatot skolēnu mājas darbu un kontroldarbu labošanas laiku, fakultatīvās nodarbības, gatavošanos stundām un tamlīdzīgi.)

Sakarā ar to, ka iepriekšējie valdības solījumi algas palielināšanā tika izpildīti, bija jāizstrādā jauna kārtība turpmākai pedagogu samaksas paaugstināšanai.

Izglītības un zinātnes ministrijā (IZM) izveidotā darba grupa sagatavojusi un apspriešanai piedāvājusi projektu, kurā paredzēts pedagogus atkarībā no viņu zināšanām un darba kvalitātes iedalīt piecās kategorijās.

LIVA ir uzdevusi skolu direktoriem līdz marta sākumam algu reformu apspriest savās skolās un sagatavot priekšlikumus vai ierosinājumus. IZM līdz 15. martam jaunā skolotāju darba apmaksas sistēma jāiesniedz Ministru kabinētā.

Projekts paredz kardinālas izmaiņas skolotāju darba novērtējumā atbilstoši tā kvalitātei. Kategoriju piešķiršana būs dažādu institūciju pārziņā. Skolas administrācija būtu tiesīga piešķirt pirmo un otro kategoriju. Trešo kategoriju piešķirtu izglītības pārvaldes un pašvaldību izveidota komisija. Augstākās – ceturto un piekto – piešķirtu valstiska institūcija.

Patlaban tiek izstrādāti kritēriji, pēc kuriem noteiks darba kvalitāti.

Iespējams, ka pirmās trīs kategorijas varētu tikt piešķirtas jau līdz 1. septembrim vai arī nākamā mācību gada pirmajā pusgadā. Ceturto un piekto kategoriju piešķirs, kad tiks izveidotas ekspertu komisijas. Tiek prognozēts, ka augstākajai kategorijai varētu atbilst pieci procenti no visiem skolotājiem, ceturtajai – 15-20, trešajai – 40 procenti. Pirmo kategoriju saņems skolotāji, kas uzsākuši strādāt pēc augstskolas absolūcijas, kā arī visi skolotāji automātiski. Otro kategoriju piešķirs direktors pēc trīs gadus ilga darba stāža. Uz katru nākamā kategoriju skolotājs varēs pieteikties brīvprātīgi.

Pirmās kategorijas skolotāju alga par vienu likmi tiek prognozēta 145 latu apmērā, otrās – 160, trešās – 192, ceturtais – 250, piektās kategorijas – 350 lati.

Skolotājiem būs atļauts strādāt vairāk par vienu likmi, bet nepārsniedzot 40 stundas nedēļā. Iespējams, ka tiks noteikts limits kontaktstundām, jo skolotājiem jāvada arī klases audzinātāju stundas, jāpiedalās sanāksmēs, eksāmenu komisijās, jāvada ekskursijas, pagarinātās grupas.

Ar elektroniskā pasta starpniecību informācija par algu reformu projektu izsūtīta visiem skolu direktoriem. Skolotājiem ir iespēja ar to iepazīties un izteikt savus priekšlikumus. Drīzumā notiks rajona skolu direktoru seminārs, kurā šos priekšlikumus apkoposim.

Pozitīvi vērtēju to, ka valdība nav aizmirsusi jautājumu par pedagogu algu palielināšanu. Bet negatīvas emocijas rada lielā saistītība, kādā šis projekts tiek gatavots pieņemšanai. Uzskatu, ka ļoti zems atalgojums paredzēts jaunajiem pedagogiem. Ar simts latiem, kas paliek pāri pēc nodokļu samaksāšanas, jaunos speciālistus, augstskolu absolventus, uz skolu neatvilināt. Arī mūsu skolas skolotāji strādā vairāk nekā vienu

likmi katrs. Uz 66 pedagogiem ir 97 likmes.

Bažas rada arī komisijas kompetence un goda prāts, nosakot skolotāja kategoriju. Tiek paredzēts, ka trešo kategoriju skolotājam piešķirs īpaša komisija, kurā darbosies arī pašvaldības pārstāvji. Vai šīs personas būs tik kompetentas, lai novērtētu pedagogu darbu, un vai virsroku neņems arī personīgās ambīcijas?

Vienlaikus IZM gatavo grozījumus Izglītības likumā, kas paredz skolu direktorus pielīdzināt ierēdņiem. Atbalstu šo ieceru no tāda viedokļa, ka skolu vadītāji līdz ar to nebūs pakļauti pašvaldībām, bet kļūs ministrijas ierēdņi. Direktoru algas būs atkarīgas no viņu ierēdņu kategorijām.

Vai valstij būs nauda, lai maksātu atbilstoši kategorijām?

ANDREJS ZAGORSKIS, rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs:

— Jautājums par jauno skolotāju algas modeli patlaban vēl ir IZM darba kārtībā. Izveidota speciāla grupa, kas ar to nodarbojas un kam līdz 15. martam jāizstrādā principi, pēc kuriem algas paaugstinājums plānots. Patlaban vēl nav tapis neviens normatīvais dokuments, kurā būtu precīzi norādīts, kā šī sistēma darbosies. Darba grupa ir sagatavojusi tikai idejas par apmaksu, kas būtu saistīta ar skolotāja darba stāžu.

Izglītības un zinātnes ministrs Kārlis Šadurskis uzskata, ka šajā jomā jāstrādā ļoti nopietni, un ka jaunā apmaksas sistēma varbūt netiks sagatavota līdz 1. septembrim. Pretējā gadījumā var notikt, ka sistēma būs izveidota, bet tās ieviešanai valstī nebūs finansējuma. Jaunā algas modeļa sagatavošanā iesaistījušies arī skolotāju arodbiedrība un citas sabiedriskas organizācijas. Kā pozitīva iezīme minams tas, ka pedagogi, kam ir liela pieredze, attiecīgi arī tiks novērtēti.

Uzstājots izglītības pārvalžu priekšsēdētāju darba sanāksmē, kas notika IZM un uzsvēru, ka sistēmas sagatavošana jāveic ļoti pārdomāti, rūpīgi visu izanalizē-

jot. Nav pagājis daudz laika kopš 1991. gada, kad arī tika izstrādāta līdzīga sistēma ar pedagogu sadalījumu: vecākais skolotājs, skolotājs metodiķis un tamlīdzīgi. Daudzi labi skolotāji bija pelnījuši šos nosaukumus, taču izrādījās, ka valstij nav naudas, lai viņiem atbilstoši maksātu.

Runājot par objektivitāti vērtēšanā, ministrs uzsvēra, ka ekspertiem jābūt neitrāliem, jānorobežojas no pazīņu būšanām un subjektivitāte jāizskauž.

Pedagogi savus priekšlikumus attiecībā uz šo projektu var izteikt ar arodbiedrības starpniecību, jo gandrīz visi ir tās biedri.

Kāds būs realizēšanas mehānisms?

ANDRIS PAKERS, Latvijas izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) Preiļu rajona padomes priekšsēdētājs, Līvānu 1. vidusskolas vēstures skolotājs:

— Arodbiedrības viedoklis ir tāds, ka projekts par jauno algu sadales modeli nav līdz galam izstrādāts. Kopumā atbalstām šo projektu un to, ka algas pielikumam jābūt saistītam ar katra darbinieka darba kvalitāti. Taču neziņā rada tas, kāds būs realizēšanas mehānisms. Nav skaidrs, kas tieši noteiks pedagoga atbilstību kādai no kategorijām. Un kā novērtēt skolotāja darba kvalitāti? Izglītības darba kvalitāte ir specifiska. Līdz šim pastāvošā algu paaugstināšanas sistēma darbojās atbilstoši izstrādātam grafikam un bija saistīta ar minimālās darba algas palielināšanos, vērsis ņemot arī pedagoga darba stāžu.

Algu reformas projektu esam izskatījuši LIZDA valdes sēdē, taču lēmumu attiecībā uz to neesam pieņēmuši. Gaidām, kad Izglītības un zinātnes ministrija ar jauno samaksas koncepciju būs iepazīstinājusi arodbiedrības vadību.

Zaudēs pieredzējušākie skolotāji

ANNA DUKAĻSKA, Sutru pamatskolas vēstures un krievu valodas skolotāja:

— Pedagogu darba samaksas lauku skolās vairāk saistīta ar demogrāfisko situāciju, nevis ar jaunu apmaksas modeli. Bērnu skaits samazinās, un lauku pedagogiem vai nu jāzaudē darbs, vai jāstrādā apvienotās klasēs un jāsamierinās ar mazāku atalgojumu.

Skolā esmu nostrādājusi 32 gadus, līdz pensijai palikuši astoņi gadi. Skumji, ka algu reformas projektā netiek ņemts vērā darba stāžs. Vai tikko augstskolu beigu skolotāju, pat ja viņš ir maģistrs, var pielīdzināt pedagogam ar lielu pieredzi? Vai skolotāju kvalifikācija ir salīdzināma tik vienkāršoti? Vienam varbūt labāk padodas priekšmeta mācīšana, bet otrs ir teicams audzinātājs un spējis skolēniem iemācīt dzīvē vajadzīgas vērtības.

Gadī prasa savu. Nedomāju, es vai man līdzīgi skolotāji spēsim tikt tālāk par trešo kategoriju. Lai savilktu galus, esmu strādājusi daudz, veicu pusotru likmi. Domāju, ka nepretendēšu uz augstāku kategoriju par otro, bet, ja palikšu tikai ar vienu likmi, tad jaunajā modeli paredzētais atalgojums būs pat mazāks, nekā saņemu tagad.

Neatbalstu pašvaldības iesaistīšanu

JĀNIS DOMULIS, Saunas pagasta padomes priekšsēdētājs:

— Neesmu detalizēti iepazīties ar projektu par izmaiņām skolotāju darba apmaksā. Taču mans viedoklis attiecībā uz pašvaldības iesaistīšanos skolotāju kategorijas noteikšanā ir viennozīmīgs, es to neatbalstu. Varētu piedalīties direktora, ar kuru pašvaldībai nereti kopā jāstrādā, bet ne skolotāja darba novērtējumā. Jebkurā gadījumā sava loma būs subjektīvajam faktoram. Piemēram, vērtējamās skolotājas vīrs, varbūt, ir opozīcijas deputāts, vai arī skolotāja māca deputātu bērņus. Vīdei, kurā darbojas lauku pašvaldība, ir savas īpatnības, te visi cits ar citu saistīti, un nedomāju, ka deputātiem izdotos neņemt vērā blakus apstākļus un objektīvi izvērtēt skolotāja kvalifikāciju.

L.Rancāne

Foto: M.Rukosujevs

INFORMĀCIJA

Uzmanību! Seminārs
bioloģiskajiem zemkopjiem

Preiļu lauksaimniecības konsultāciju biroja telpās 5. februārī pulksten 11.00 notiks seminārs par kooperācijas iespējām bioloģiskajā lauksaimniecībā. Tuvāka informācija pa tālruni 53-81264.

Lai piena analīzes nemelotu

Piena analīžu patieso rezultātu skaidrošanai, «Latvijas Avīze» aicina uz sadarbību visus Latgales novada piena ražotājus.

Uldis Graudiņš,
«Latvijas Avīzes»
žurnālists
speciāli «Novadniekam»

Aizvadītā gada decembra sākumā mans un Burtnieku pagasta «Zemturis» saimnieka Jāņa Višņevska veiktais eksperiments parādīja — viena un tā paša piena paraugu analīžu rezultāti Latvijā un Tartu (Igaunija) laboratorijā pieļaujamo novirzi pārsniedza vairākas reizes. Siguldas CMAS mūsu paraugam uzrādīja 3,14%, Ulbrokas piensaimnieku laboratorija 3,11%, «Valmieras piena» laboratorija 3,2%, bet Tartu laboratorija (tā ir akreditēta, pieder Igaunijas valstij) — 3,29% lielu olbaltumvielu saturu. Pieļaujamā novirze ir 0,04%. Šīs lielās atšķirības dēļ Latvijas piena ražotāji par olbaltumvielām vien gadā nesāņem vismaz Ls 800 000 lielu piemaksu.

Skaidrot atšķirīgos analīžu rezultātus lūdzu gan augstas valsts amatpersonas — Valsts veterinārās medicīnas diagnostikas centra vadītāju Rafaelu Joffi un Pārtikas un veterinārā dienesta vadītāju Vinetu Veldri, laboratoriju vadītājus un daudzus citus speciālistus. Valsts amatpersonas meklēja dažādus ieganstus, lai apšaubītu piena paraugu pareizu noņemšanu un Igaunijas laboratorijas rezultātus (viņu arguments: «igaunijem

sava piena nepietiek, mūsu kaimiņi ir ieinteresēti to pirkt Latvijā»), bet Lauksaimniecības universitātes zinātnes centra «Sagra» direktors Aleksandrs Jemeljanovs man atklāti pateica:

— Līdz šim Latvijā piena pārstrādes uzņēmumiem vienmēr ir izrādījusies taisnība. Tā ir kuteļīga lieta, saistīta ar biznesu, tāpēc savu viedokli izteikt nevēlos. Lai kaut ko pierādītu, vainīgais ir jānoķer pie rokas.

Pie rokas noķert vainīgo līdz šim nav izdevies, bet Ziemassvētku gaidīšanas laikā aicināju Latvijas Piensaimnieku centrālās savienības, piena ražotāju un Veterinārās medicīnas diagnostikas centra pārstāvjus kopīgi paņemt vienu piena paraugu un nodot to pārbaudei akreditētajām Latvijas laboratorijām. Uz manu aicinājumu atsaucās vien Latvijas Piena ražotāju asociācija. Paraugu ņemšanai bez plaša liecinieku loka un analizēšanai nebija jēgas, jo pēc tam rezultātus noteikti atkal apšaubītu.

Tad aicinājam piena ražotājus zvanīt uz «Latvijas Avīzes» bezmaksas tālruni un informēt par aizdomīgiem analīžu rezultātiem. Divas dienas tālrunis bija visu laiku aizņemts, kas ļāva uzkrāt lielu informācijas daudzumu par analīžu veikšanu un rezultātiem daudzos Latvijas piena pārstrādes uzņēmumos. Mani

pārsteidza ļoti mazais zvanītāju skaits no Latgales novada, bet vēlāk vairāki drosmīgie jūsu novada piena ražotāji, kuri lūdza nekādā gadījumā neminēt viņu vārdus, pastāstīja, ka cilvēki baidās no «soda».

Latgalē patiesības meklētājus neietekmē fiziski kā viduslaikos, bet gan ar mūsdienu ekonomiskajām metodēm — nosaka zemāku piena šķirni, atsakās pienu vispār pirkt un citādi. Ir saprotams — ja zemnieks nevar izvēlēties pienu pircēju (*pagastā loku veic viena uzņēmuma mašīna*), tad, lai arī grūti, bet viņš tomēr izvēlas neko nemainīt. Tiesa gan, daudzviet valstī sākusies piena ražotāju apvienošanās kooperatīvos, kas ietekmē ne vien piena cenu, bet arī uzlabo analīžu rezultātus. Par tiem rakstām itin bieži.

Salīdzinot dažādas pašu veiktās analīzes un piena ražotāju novērojumus, mēs secinājām, ka, iespējams, sliktie analīžu rezultāti ir saistīti ir testēšanas paraugiem, kurus ievieto laboratorijas iekārtās. Visām Latvijas laboratorijām šos paraugus gatavoja Valsts Veterinārās medicīnas diagnostikas centrā. Pēc piena skandāla uzsākšanas tas pēkšņi pārtrauca paraugu pārdošanu Ulbrokas neatkarīgajai piensaimnieku laboratorijai. Tavu brīnumu! Kad Ulbrokā sāka izmantot Dānijā

gatavotos testēšanas paraugus, analīžu rezultāti uzreiz uzlabojās un sakrita ar Igaunijā veiktajām pārbažu rezultātiem.

Saņemu ziņas (nākamā mēneša sākumā tās apkopšu) arī par analīžu rezultātu uzlabošanu dažās citās Latvijas laboratorijās. Tas liecina, ka ceturta vara — žurnālisti — ar vārda spēku tomēr var piena ražotājiem kaut ko labu izdarīt. Piebilstu, ka patiesi piena analīžu rezultāti pārstrādes uzņēmumiem ne tikai samazina iespēju ražot un pārdot neuzskaitītus produktus (tātad arī izvairīties no nodokļu maksāšanas), bet arī ļauj ietaupīt piena ražotājiem. Piemēram, barojot dzīvniekus ar tādu lopbarību, kas tiem vajadzīga, nevis ar tādu, ko it kā prasa analīžu rezultāti.

Latgales piena ražotāji! «Latvijas Avīze» arī turpmāk sekos notiekošajam piena laboratorijās un informēs par to lasītājus. Tomēr situācijas skaidrošanai jūsu novadā bez jūsu atbalsta mums vajadzēs ļoti ilgu laiku un daudz naudas līdzekļu. Aicinu visus piena ražotājus par šaubīgiem piena analīžu rezultātiem zvanīt man pa tālruni 7096356. Mans mobilā tālrunā numurs ir 9539422. Es esmu pārliecināts — kopīgiem spēkiem mēs varēsim izdarīt daudz vairāk, nekā katrs atsevišķi.

Līvānu pensionāri
pārsteidz ar
jaunām idejām

Līvānu novada pensionāru apvienība kārtējo reizi pārsteigusi ar jaunu ideju, kā uzlabot pensionēto iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Šogad uzsākta tradīcija kopā pulcināt bijušos darbabiēdus — tagad pensionārus.

Šīs idejas autore ir Līvānu pensionāru apvienības priekšsēdētāja Veneranda Caune, kas kopā ar Elizabeti Cimari un Dagmāru Bitāni apzina un aicina uz tikšanos kādreizējos Līvānu uzņēmumu un iestāžu darbabiēdus. Šīs idejas realizāciju atbalstīja fonda «Baltā māja» direktore Irīna Kulitāne, kas neliedza mājīgās fonda telpas šīm tikšanās reizēm.

Kā pirmie tikuši apzināti bijušās Līvānu biokīmiskās rūpnīcas pensionētie darbinieki. Rūpnīcas ziedu laikos tajā bijuši nodarbināti pat 800 strādājošie, «Baltās mājas» atsaucīgais personāls izgatavojis ielūgumus un pensionāru apvienības locekļi tos nogādā katram adresātam.

— Pirmajā tikšanās reizē ieradās apmēram puse aicināto un grūti vārdos aprakstīt tās emocijas, ko izjuta bijušie darbabiēdi, atkal tiekoties. Te neizteik bez apskāvieniem un pat bez asarām, jo daudzi kopā nōstrādājuši 30 gadus, — stāsta pasākuma iniciatore V.Caune. Lai gan dzīvo vienā pilsētā, cilvēki nav tikušies gadiem ilgi, pensionāri ļoti maz zina par savu novadu, jo sabiedriskajā dzīvē piedalās minimāli. Tieši iesaistīt sabiedriskajā dzīvē un «izvilkt» no mājas četrām sienām bijis šīs iecerē galvenais mērķis.

Interesanti, ka tiekoties pensionāri vienojušies nerunāt par divām lietām — slimībām, jo šī tēma ir neizsmejama un rada negatīvas emocijas, un par mazbērniem, jo katram savi esot vislabākie. Vienojušies, ka runās par mīlestību un nākotni. — Kāpēc gan lai mēs nedomātu par nākotni, — retoriski vaicā V.Caune. Tikšot organizēts brauciens uz kādu no Latvijas skaistākajām vietām, esot arī vairāki pasākumi, uz kuriem norunāts doties visiem kopā.

27. janvārī kopīgās atmiņās kavējās kādreizējās biokīmiskās rūpnīcas administratīvā korpusa bijušie kolēģi. Taču pienākot arī citu uzņēmumu un iestāžu kārtā, piemēram, stikla rūpnīcas, patērētāju biedrības un citu organizāciju kādreizējo darbinieku tikšanās. Aicināts ir ikviens aktīvs pensionārs, kurš vēlas satikties ar bijušajiem kolēģiem. Pensionāru apvienības dalībnieces gatavas palīdzēt organizatorisko jautājumu kārtošānā.

G.Kraukle,
Līvānu novada domes
preses sekretāre

● REKLĀMRAKSTS

Bankas konts ikvienam bez maksas

Mūsdienās nav pat nepieciešams būt īpaši pietuvinātās attiecībās ar naudas lietām, lai rastos nepieciešamība kādam pārskaitīt vai no kāda saņemt naudu — samaksāt par elektrību, telefonu, saņemt sociālo pabalstu, pensiju vai algu. Lai nu kam, bet uzņēmumam — lielākam vai mazākam — dzīve bez konta praktiski ir neiespējama, jo business šodien nenozīmē staigāt pa pasauli ar naudas koferiņi padusē, jo naudas plūsma rēķinu un maksājumu uzdevumu formā rit caur bankas kontu.

Kuram gan interesē naudas smaržas vai garšas patiesums, kas apliecinātu, ka nauda ir īsta un jums var uzticēties? Lai šodien iegūtu svešinieka labvēlību, svarīgākais uzticamības pierādījums

būs konta numurs bankā! Īpaši ērti šobrīd ir kļūt par sava konta īpašnieku Hipotēku bankā, kur konta atvēršana gan privātpersonām, gan uzņēmumiem līdz 2004. gada 5. aprīlim ir bez maksas. Par iespējām norēķināties Hipotēku bankā skaidro Hipotēku bankas Preiļu nodaļas vadītāja EVĢENIJA LEONOVĪČA.

— Kuriem cilvēkiem ir izdevīgi atvērt kontu bankā?

— Protams, katram var būt atšķirīgi iemesli, kāpēc atvērt bankā savu kontu — vienam tā būs neatliekama nepieciešamība, piemēram, lai saņemtu pensiju; citam pievilcīga šķiet iespēja maksāt par komunālajiem pakalpojumiem lētāk. Savukārt juridiskajām personām konts ir nepieciešamība, lai veiktu norēķinus un saņemtu naudu no biznesa partneriem.

Viena no iedzīvotāju grupām, kuri bez konta noteikti neiztik, ir

tie zemnieki, kuri, piemēram, vēlas saņemt valsts subsīdijas vai Eiropas Savienības fondu naudu. Būtiska prasība, lai tiktu pie šīs naudiņas, ir norādīt bankas konta numuru.

Izdevīgi atvērt kontu uzņēmumiem, kam jāveic norēķini ar sadarbības partneriem — jāpārskaita un jāsaņem nauda. Pašreiz, kā jau minēts iepriekš, atvērt kontu ir īpaši izdevīgi — bez maksas, turklāt mēs piedāvājam arī bez maksas kļūt par internetbankas HipoNet lietotāju.

— Kādas priekšrocības ir internetbankas klientiem?

— Pirmkārt, darījumiem internetbankā HipoNet tiek piemērotas zemākas komisijas maksas, iekšbankas pārskaitījumi pat ir bezmaksas. Otrkārt, HipoNet ietaupa laiku — Jūs varat sekot līdz sava bankas konta stāvoklim (tātad arī sekot līdz tam, vai Jums

ir ieskaitīta nauda), veikt maksājumus, neizejot no mājām vai darba — no jebkuras vietas pasaulē, kur ir Interneta pieslēgums.

Bankas speciālisti ir arī izstrādājuši datorprogrammu «Sprīdītis», kuras iespējas piemērotas tiem HipoNet klientiem, kuri izmanto lēnu vai nestabilu interneta pieslēgumu vai kuru dators nav pieslēgts internetam — šajā programmā sagatavoto failu ir iespējams nogādāt internetam pieslēgtā datorā vai HipoNet terminālā bankas nodaļās.

Tā ka HipoNet ir izdevīgs risinājums ikvienam — gan privātpersonai, gan uzņēmumam. Turklāt maksājumi Hipotēku bankas ietvaros, izmantojot internetbankas pakalpojumus, ir bez maksas, proti, pārskaitot no viena konta uz citu kontu Hipotēku bankā, par šo naudas pārskaitījumu nav jāmaksā.

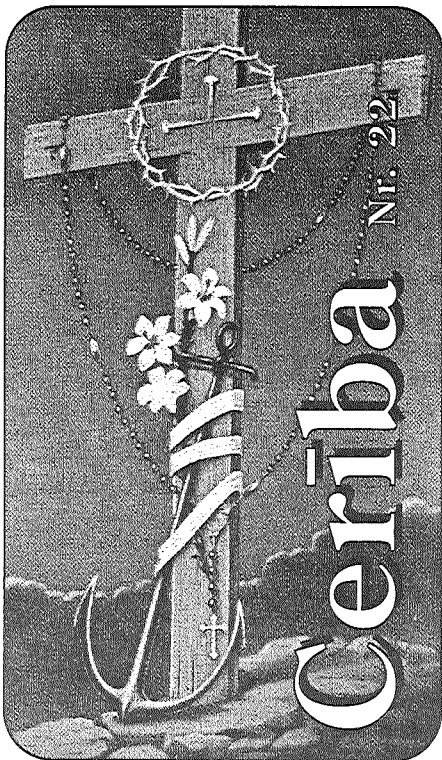
— Kā var ietaupīt, izmantojot kontu Hipotēku bankā?

— Pirmkārt, kā jau minēts iepriekš, ērts un lēts risinājums HipoNet — ietaupīts laiks un zemākas komisijas maksas par pārskaitījumiem. Vēlos arī uzsvērt, ka Hipotēku bankā juridiskām personām, tāpat kā privātpersonām, nav jāmaksā par ienākošajiem naudas ieskaitījumiem kontā, kā tas notiek citās bankās.

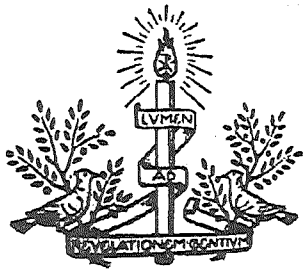
— Kas ir jādara, lai atvērtu kontu bez maksas?

— Vispirms Jums jāatnāk uz Hipotēku bankas nodaļu ar personu apliecināšanu dokumentu (pasi vai autovadītāja apliecinību) un jāsaka, ka vēlaties atvērt kontu. Minimālā iemaksa kontā privātpersonām būs viens lats, bet juridiskām — 10 lati.

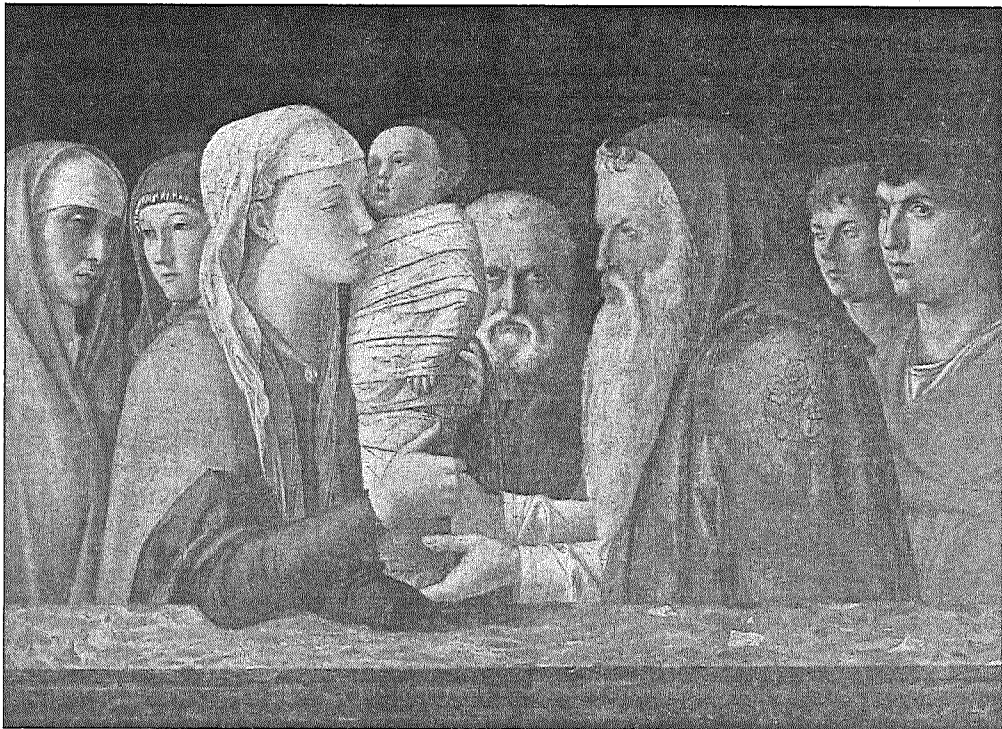
Laipni lūgti mūsu nodaļā Preiļos, Brīvības ielā 2!

2. februāris – Kunga Jēzus prezentācijas svētki

Ik gadu 2. februārī katoļu Baznīca svin Kunga Jēzus prezentācijas svētkus. Agrāk tos sauca par Vissvētās Jaunavas Marijas šķīstīšanas svētkiem, bet ierasts, ka tautā šī diena ir vienkārši Sveču diena, jo tajā laikā tiek svētītas sveces. Pēc Ziemassvētkiem un Triju Kēniņu dienas tie ir trešie lielākie svētki Ziemassvētku laikā.

● Jēzus upurēšana svētnīcā, kas attēlota kāda sena mākslinieka gleznā.

Lūgšana

Kungs, šīs austošās dienas klusumā es izlūdzu mieru, gudrību un spēku. Es vēlos uzlūkot pasauli ar mīlestības pilnām acīm. Es vēlos rīkoties pacietībā, saprātņē, maigumā un gudrībā un redzēt pāri lietu un cilvēku ārienei. Uzlūkot Tavus bērnu, kā viņus redzi Tu, un tāpēc redzēt labo.

Aizver manas ausis pret visiem zaimiem, pasargi manu mēli no nepatiesām runām, lai vienīgi svētību nesošas domas dzimst manī.

Lai manī mītošā labvēlība un prieks liecina par Tevi tiem, ko satikšu. Ietēp mani savā skaistumā, Kungs, lai visas šīs dienas garumā es atklāju tevi.

Amen.

Klods Žokans

Jaunākās grāmatas

Ilgas pēc tēva mīlestības mīt dziļi ikviena cilvēka sirdī, gan mazajos, gan arī lielajos. Tomēr īpaši pēc tēva mīlestības ir izslāpuši bērni un jaunieši, sevišķi pārejas vecumā. Tēvišķība mūsdienās pārdzīvo dziļi un nopietnu krīzi, un šobrīd sabiedrība pat tiek dēvēta par sabiedrību bez tēva. Vai tēvam vēl ir nākotne Rietumu pasaulē?

Vai ir viegli būt tēvam? Uz šiem un citiem jautājumiem izsmelošu atbildi sniedz Jaceka Puljickovska grāmata «Ir vērts būt tēvam — Labākā karjera vīrietim», ko pagājušā gada nogalē izdevusi kustība «Par dzīvību». Nodaļā «Vīrišķīgums un tēvišķība» sevišķa uzmanība veltīta tēvam, kas ir atbildīgs ne tikai par ģimenes materiālo labklājību, bet arī par labvēlīgu psiholoģisko klimatu.

Kopš sievietes kļuvušas ekonomiski neatkarīgas, tēva kā ģimenes apgādnieka loma vairs nav neaizstājama. Varbūt vīrieši vispār vairs nav vajadzīgi? Pasaulē taču ir tik daudz sieviešu, kuras vienas audzina savus bērnus, kļūdaini uzskatot, ka viņas ļoti labi tiek ar to galā arī bez tēva.

Un tas nav atkarīgs tikai no vīriešu attieksmes pret ģimenes dzīvi. Iemesls ir daudz dziļāks, šo problēmu pamatā ir mūsdienu cilvēks vispār, kurš ir vai nu aizmirsis par Dievu, izstūmis Viņu no savas dzīves, vai pat nekad nav Viņu pazinis. Bet, ja nav Dieva, tad nav arī mīlestības un dzīvības avota.

Grāmata «Ir vērts būt tēvam» domāta plašam lasītāju lokam: tiem, kuri gatavojas laulības dzīvei, vecākiem, kuri jau audzina savus bērnus, vīriem un sievietēm, kuri tiecas uz savstarpējo saprašanu, garīdzniekiem un audzinātājiem. Autors praktiskā veidā izskaidro savstarpējo attiecību veidošanu un sagrauto attiecību atjaunošanas iespējas, apskata vīriešu un sieviešu dabas un rakstura atšķirības.

Grāmata ir laba dāvana mūsu dēļiem, tēviem un... pat vectēviem, bet tā būtu jāizlasa arī sievietēm, meitām un vecmāmiņām, jo tanī apskatītie jautājumi ir aktuāli abiem dzimumiem jebkurā vecumā.

Sagatavoja L.Agloniete

Pirms Kristus dzimšanas Mozus likums noteica, ka mātei 40. dienā pēc dzemdībām jāiet uz Jeruzālemes tempļa, lai sevi šķīstītu un uzpurētu Dievam. Bagātie upurēja jēru un vienu balodi, nabadzīgie — divus baložus. Likums vēl noteica, ka vīriešu kārtas pirmdzimtie pieder Dievam.

Svētajai ģimenei šis Mozus likums nebija saistošs, jo Jēzus bija Dieva dēls un Marija bija un palika bezvainīga Jaunava. Tomēr, būdami pazemīgi un paklausīgi, tie izpildīja šo likumu. Jeruzālemes tempļa Marija upurēja Dievam divus baložus un Jāzeps — piecus sudraba grašus. Tātad šiem svētkiem bija divējāda nozīme: tie ir Jēzus upurēšanas un Marijas šķīstīšanas svētki.

Par turpmāko lasām svētā Lūkasa Evanģēlijā: «Un, lūk, Jeruzālemē bija cilvēks, vārdā Simeons. Šis cilvēks bija taisnīgs un dievbijīgs, un gaidīja Izraēla iepriecināšanu, un pār viņu bija Svētais Gars. No Svētā Gara viņš bija saņēmis atklāsmi, ka viņš neredzēs nāvi, pirms nebūs uzlūkojis Kunga svaidīto. Un gara mudināts, viņš iegāja svētnīcā. Un kad vecāki ienesa bērnu Jēzu, lai par viņu izpildītu likuma priekšrakstus, viņš paņēma to savās rokās un slavēja Dievu un sacīja: tagad nu atlaid, Kungs,

savu kalpu mierā, kā tu esi sacījis, jo manas acis ir skatījušas tavu pestīšanu, ko tu sagatavoji visu tautu priekšā — gaismu pagānu apgaismošanai un slavai savai Izraēla tautai!» (Lk. 2,25-32)

No šiem Evanģēlija vārdiem Sveču diena iegūst ipatnēju nokrāsu, tā top par Gaismas svētkiem.

Pirms svētās Mises baznīcās notiek sveču svētīšana. Priesteris pie altāra uzrunā tautu: «Dārgie brāļi un māsas Kristū! Pirms 40 dienām mēs priecīgi svinējām Kristus dzimšanas svētkus, bet šodien ir pienākusi tā svētā diena, kad Jēzus tika atnests uz Jeruzālemes svētnīcu un stādīts Debesu Tēva priekšā. Ārēji viņš pildīja toreiz valdošo Vecās Derības likumu, bet īstenībā viņš izgāja pretī saviem ticīgajiem ļaudīm. Svētā Gara mudināti, uz Jeruzālemes svētnīcu tad atnāca svētīgie sirmgalvji Simeons un Anna, un, Svētā gara apskaidroti, pazina Pestītāju.

Tāpat arī mēs sapulcējamies dievnāmā, lai tiktos ar Pestītāju (it īpaši svētajā Komūnijā), lai sludinātu par to visiem līdz tai

dienai, kurā viņš atnāks savā mūžīgajā godībā.»

Pēc uzaicinājuma priesteris svētī sveces, lasot sekojošu lūgšanu:

«Lūgsimies. Dievs, kas esi gaismas avots un sākums, un taisnīgajam Simeonam atklāji Kristu visu tautu apgaismošanai, mēs pazemībā Tevi lūdzam, svētī + šīs sveces un pieņem savu ļaužu lūgšanu, kuri sapulcējušies dedzina šīs sveces Tava vārda godam, lai viņi, ejot ticības un tikumības ceļu, varētu nonākt pie Tevis mūžīgajā gaismā. Caur Jēzu Kristu mūsu Kungu. Amen.»

Sveču dienas svinības kuplina viena no skaistākajām procesijām. Procesijas laikā mēs nesam degošas sveces, kas pirms tam svinīgi iesvētītas. Šīs sveces ir Kristus, patiesās gaismas simbols, kas Ziemassvētkos nācis pasaulē, un kas mums vienmēr jānes savā sirdī. Procesijas laikā koris vienmēr dzied dievbijīgā sirmgalvja Simeona dziesmu, kurā viņš pateicas Dievam, ka tas ļāvis viņam skatīt savām acīm šo pasaules Gaismu.

Sveces tiek svētītas cilvēkiem lietošanai dvēseles un

miesas veselībai. Mēs lūdzamies, lai, svētās mīlestības uguns pārņemti, mēs reiz drīkstētu skatīt Dievu mūžībā, lai svētā Gara gaismā saprastu to, kas vajadzīgs mūsu pestīšanai, lai mūsos nekad nenodzistu ticība, cerība, mīlestība uz Dievu un līdzcīvēkiem.

«Gaisma spīdēja tumsībā», bet toreiz maz bija to, kas Viņu pieņēma — tikai nabadzīgie gani, bet Triju Kēniņu dienā šī Kristus gaisma jau spīdēja pāri visai Jeruzālemei un pasaulei.

Ar Sveču dienu noslēdzas Ziemassvētku posms. Šo svētku saturs ir kā skaista pāreja uz nopietno priekšgavēni: mēs vēl redzam dievišķo Bērnu mātes rokās, bet viņa jau to upurē. «Viņš atnāca pie savējiem, bet tie Viņu neuzņēma.» (Jāņ.1.11) Sāpju zobens, kas tiek pareģots Marijai, vēstī par otro upurēšanu, kas ir pilnīga un neatkarīga — tā ir Jēzus upurēšanās uz Krusta, kas nesīs pestīšanu, kuru Dievs «sagatavojis visu tautu priekšā.»

Pravests O.Pujats

Katrs sakraments cilvēku paceļ tuvāk Dievam

Pēc Ziemassvētkiem sakarā ar liturģisko tradīciju baznīcās saglabājas egļites un Betlēmes skats — Kristus piedzimšana. Pēc Triju Kēniņu dienas saglabājas arī trīs kēniņu figūras. Kristus dzimšanas svētku noslēpums neizbeidzas ar pēdējās sveces nodzēšanu egļītē. Baznīcas gads ir sadalīts posmos, kas saistās ar lielākajiem svētkiem. Kristus dzimšanas svētku posms vairāk akcentē lietas, kas saistās ar mūsu pestīšanas sākumu. Tas iesākās, lai nekad vairs nebeigtos. Vienā Ziemassvētku dziesmā ir vārdi: «Nav Viņa

stallī, nav Viņa silītē — iesim pie altāriem godināt Viņu.»

Jau pēc pasludināšanas, jo vairāk pēc Kristus piedzimšanas, ticīgajiem ir cerība, ka Viņš paliks ar mums līdz pasaules beigām. Kad skatāmies uz Augšāmcelšanos un Debesīsuzkāpšanu, tad arī te skatām Kristus dzimšanas svarīgumu, jo bez tās Dievs nebūtu kļuvis tik tuvu cilvēkiem. Nevaram arī iedomāties skaistumu, kas būtu pārāks par Kluso, svēto nakti. Nebrīnīsimies, ka saturs, kas saistās ar Betlēmes noslēpumu, mūsos ir veidojis lielas emocijas, jo ģimenes atmosfēra un ar to

saistītais tuvums darbojas uz stīgām cilvēkā, kas skan viskaistāk. Un kas no tā izriet? Vai varam apstāties tikai pie emocijām? Taču Evanģēlijs mūs skaidri māca, ka Vārds ir iemiesojies un dzīvo starp mums. No brīža, kad kļuva cilvēks, Jēzus reizē dalās ar cilvēku priekos un bēdās, ir viņam ļoti tuvu.

Sakarā ar svētku izskaņu ir vērts padomāt par sakramentiem, kas veido mūsu nepārtraukto tuvumu ar Jēzu. Taču katra svētās Komūnijas pieņemšana ir Dieva piedzimšana mūsos. Un tam ir daudz lielāka vērtība kā viskaistāk ierīko-

tai Betlēmei. Katrs sakraments ir redzama zīme, kas sevi ietver neredzamu Dieva žēlastību. Dieva klātbūtnei cilvēkos neapzīmē grotā noliktā gipsa figūra, bet katrs sakraments cilvēku paceļ tuvāk Dievam. Pateicoties sakramentiem, cilvēks manto gudrību, kā satikt Dievu. Kristus atnāca virs zemes nevis tāpēc, lai iedvesmotu māksliniekus, bet gan lai mūs atpestītu. Nešaubīsimies, ka līdzeklis atpestīšanai ir sakramenti.

Dekāns A.Madelāns

31. janvāris – svētā priestera un audzinātāja Jāņa Bosko piemiņas diena

Cilvēku dzīve, tās civilizācija un kultūra gan garīgā, gan materiālā ziņā, ir cieši saistīta ar audzināšanu. Ir dzirdēts sakām: «Audzināšana ir zinātņu zinātne, mākslu māksla un ir pati dzīve ar tās izpratni un jēgu.»

Kāda ir sabiedrība, tāda – audzināšana. Spilgtu, jaunu audzināšanas metodi sniedz svētais JĀNIS BOSKO, par ko pāvests Leons XIII teica: «Jāni Bosko, tu esi darījis brīnumus! Tu pats neapzinies, cik plaša ir tava misija un kādu labumu tu nes pasaulei!» Pamācoša ir visa viņa dzīve. Iepazīsimies ar to.

Jānis Bosko piedzima 1815. gada 16. augustā saulainajā Itālijā, netālu no Turīnas. Viņa vecāki bija ļoti reliģiozi. Tēvs nomira, kad mazajam Jānim bija divi gadi, tāpēc bērniņa un jaunība pagāja trūkumā un grūtībās. Viņa māte Margarete bija izcila rakstura sieviete un laba audzinātāja. Sieviete pielika visas pūles, lai tikai savu dēlu uzaudzinātu par krietnu cilvēku. Šo uzdevumu viņa veica teicami.

Bosko bija apdāvināts un paklausīgs bērns, kas ļoti iegaumēja mātes teikto un arī to, ko dzirdēja baznīcā.

Lai iegūtu izglītību, viņam vajadzēja piepelnīties ne tikai vasaras brīvlaikā, bet arī ziemas mācību laikā. Neviens darbs viņam nebija par grūtu un piemērotu, lai tikai ar to kaut cik nopelnītu līdzekļus mācībai. Mācību laikā viņš izcēlās ar savu apdāvinātību, inteli-

ģenci un izpalīdzību citiem. Jānim piemita arī labas organizatora spējas un ar to viņš piesaistīja citus jauniešus spēlēm un rotaļām. Pats, būdams dievbijīgs, vedināja šos jauniešus uz baznīcu un citiem reliģioziem pasākumiem.

Jāņa Bosko karstākā vēlēšanās bija kļūt par priesteri. Tāpēc pēc vidējās izglītības iegūšanas Bosko studēja garīgajā seminārā, kur saņēma stipendiju, tāpēc pamatīgi varēja nodoties filozofijai un teoloģijai, neaizmirstot arī agrāko aizraušanos – literatūru un vēsturi.

Savas studijas Jānis Bosko beidza ar atzīmi «vairāk kā ļoti labi». Viņš ļoti prata latīņu, sengrieķu valodu, pietiekami labi runāja vāciski un visās zinātnu nozarēs bija ieguvis labas zināšanas.

1841. gadā Jāni Bosko iesvētīja par priesteri. Viņa pirmā darba vieta bija vikāra pienākumi maza-

lis pilnīgi izmainījās, kad viņu pēc dažiem mēnešiem pārcēla uz Turīnu. Tur pavērsās plašs darba lauks, kuram tas atdeva visu savu sirdi.

Turīnā Bosko ieradīja bērnus un jauniešus, kuri kļūda pa pilsētas ielām bez uzraudzības, bez darba un bez mērķa. Tie bija gan pilsētā dzimušie, gan no laukiem iekļīdušie bezpajumtnieki un kļaidoņi. Tiem nebija ne pajumtes, ne pieklājīga apģērba, ne uztura, ne audzināšanas. Bērni un jaunieši pārtika no ubagošanas, zagšanas un laupīšanas. Tāpēc ar šiem nelaimīgajiem pildījās cietumi.

Bosko kļuva šim sabiedrības padibenēm par tēvu, draugu, biedru un audzinātāju, ņem savā aizbildniecībā un audzināšanā. Viņš ved tos pie sevis, pulcina apkārtējās plāvās un šķūņos, dzied un spēlējas ar tiem, māca ikdienas lūgšanas, katehismu un rūpējas par uzturu.

Apkārtējā sabiedrība uz šādu Bosko rīcību skatījies ar neizpratni un izsmieklu, bet viņš turpināja savu darbu un jau 1841. gadā nodibinājis šiem kļaidoņiem pirmo patversmi, ko nosauc par oratoriju. Pats ielikdams visus savus līdzekļus un lūgdams palīdzību labas gribas cilvēkiem, viņš uztur savu jauno pienākumu, kas vērsās plašumā.

Bosko ir rakstījis saviem audzēkņiem lugas, piegādājis tiem

laikrakstus un devis prieku un brīvību. Reizēm soļoja ar tiem pa Turīnas ielām, nosaukts par bandas vadoni un policijas uzraudzīts, varēja ar 300 cietumniekiem iziet ekskursijā bez kādas apsardzes.

Jau 1848. gadā Bosko tiešā apgādībā bija ap 800 personu, kas kļuva par audzināšanas un mācību centru, tajā ietverot dažādas darbnīcas un mācību formas, kas jauniešus veidoja par sabiedrībai derīgiem pilsoņiem. Spējīgākos izmācīja par skolotājiem un katehētiem, bet tiem, kam sirdslieta bija paaicinājums uz priesterību, deva iespēju to realizēt. Turīnas bīskaps piešķīra Bosko vajadzīgās tiesības un pat karalis apsolīja savu aizstāvību.

Ar laiku Bosko pasākumi vērsās plašumā, un tas nav viena cilvēka mūža darbs. Tāpēc viņš nodibināja speciālu kongregāciju, kas turpinātu šo darbu, ko nosauc par svētā Franciska Salezieša vai Saleziešu kongregāciju, ko Romas pāvests apstiprina un par tās vadītāju ieceļ tieši Jāni Bosko. Saleziešu kongregācija Bosko vadībā organizē augstskolas priesteru misionāru sagatavošanai. Šinīs mācību iestādēs ir tik liels audzēkņu pieplūdums, ka jau 1875. gadā varēja nosūtīt pirmos misionārus darbā uz Argentīnu. Šī kongregācija izplatās arī Francijā, Spānijā, Argentīnā un Urugvajā.

1872. gadā Bosko nodibina Ma-

rijas meitu kongregāciju sievietēm, kuras uzdevums bija meiteņu kristīgā audzināšana un misiju atbalsts. Bet tas vēl nebija viss Bosko darbs. Viņš cēla arī skaistas baznīcas. Piemēram, Vissvētākās Jēzus Sirds baziliku Romā, Vissvētākās Jaunavas Marijas – kristīgo glābējas baziliku Turīnā un citas.

Jānis Bosko mirst 1888. gada 31. janvārī. Viņa miesas, piedaloties nepārdzamām ļaužu masām, apbedīja misiju seminārā Turīnā, uz kuriem simtiem svētceļnieku ierodas no visām pasaules malām.

1929. gada 21. aprīlī pāvests Pījs XI Jāni Bosko nosauc par svētīgo un un 1934. gadā ieceļ par svēto. Visi, kas ilgāku laiku dzīvoja kopā ar Bosko, vienprātīgi apļiecināja, ka viņa nevarēja atrast nekādas negatīvas īpašības. Monsinjors Francisko Senerelli ilgāku laiku viesojās oratorijā un novēroja katru svētā soli. Braucot projām, viņš izteicās: «Kaut gan ļoti gribēju saskaņot viņa vāju cilvēku, bet ieradīju lielu svēto.» Jānis Bosko, iepazīstoties ar svešiniekiem, stādījis priekšā ar šādiem vārdiem: «Jums šoreiz nākas runāt ar Bosko, ielas kļaidoņu vadoni.»

Dekāns P.Vilcāns

Ar Dziesmu esam vienoti garīgumā

● Kijevas zēnu kori «Zvonoček», kas kļuva par festivāla uzvarētāju, apsveic dekāns Aleksandrs Madelāns.

No 8. līdz 11. janvārim Daugavpilī izskanēja 5. starptautiskais korus garīgās mūzikas festivāls «Sudraba zvani».

Šogad festivāls notika Ziemassvētku izskaņā pēc 25. decembra un 7. janvārī notikušajiem Ziemassvētkiem pēc vecā kalendāra pareizticīgajiem un vec ticībniekiem. Festivāla dalībnieki bija kori no Krievijas, Ukrainas, Baltkrievijas, Igaunijas un arī Latvijas.

Varētu domāt, ka tikai garīgums ir spējīgs uz tik lieliem upuriem – ziemas laikā autobusā atbraukt no Kijevas un Sanktpēterburgas, no Vitebskas. Ne peļņas nolūkā, bet gan lai kādu brīdi kopā ar mums slavētu Dievu. Šajās trijās festivāla dienās Daugavpilī valdīja

ekumeniska gaisotne. Korus neviens nevērtēja ne pēc tautības, ne konfesijas. Baznīcas visus nozīmētos uzņēma ar sirsniņu un mīlestību. Ne tikai pilsēta, bet arī lauku draudzes dalījās šajā priekā. Festivāla dalībnieki bija Naujenē, Sventē, Ilūkstē, Bebreņē un Višķos.

Daugavpils Sv. Pētera baznīcā rīta Misē dziedāja Kijevas jauniešu koris. Skaisti izpildīja a cappello pareizticīgo Ziemassvētku dziesmas un ar ērgelēm «Panis angelikus». Viņi arī žūrijas vērtējumā ieguva pirmo vietu. Galvenajā Misē dziedāja Rīgas studentu koris. Viņu izpildījums likās modernāks, bet tas netraucēja mūsu garīgajai noskaņai. Man liekas, ka pat laba laicīga dziesma var būt derīga Die-

va godam, jo, kad apustuļi Jēzum teica, ka daži viņa vārdā dara lielas lietas, Jēzus atbildēja: «Kas nav pret mums, tas ir ar mums.»

Salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, šim festivālam bija visaugstākais profesionālais līmenis – visus kolektīvus varēja nosaukt par uzvarētājiem, atzina festivāla mākslinieciskais vadītājs Jevgēnijs Ustinskovs. Festivāla dalībnieki puda prieku par dalību gaismas akcijā «Vienoti garīgumā».

Ar prieku var cerēt, ka debesis bija atvērtas vienotā garīguma uzņemšanai. Kam nāksies piedzīvot kādus snieģumus par garīgumu, esiet atsaucīgi ar savu interesi, viesmīlību un pateicību.

Dekāns A.Madelāns

Ir jātiecas pie Dieva – vārdos, domās, darbos

*Kungs, es nebeidzu Tevi slavēt un pielūgt!
Tevi, godības Karali, taisnības saule,
Jaunavas Marijas Dēls!
Tevi, taisnīgais padomdevējs, žēlsirdīgais Dievs,
mūžības Kungs, miera nesējs.
Tevi, svētuma paraugs, maigais un sirds pazemīgais,
paklausīgais kā dzimšanā, tā nāvē.
Tevi, dzīvības avots, cilvēku brāli,
mūsu patvēruma un mūsu Dievs.
Tevi, neizsmeļamā gudrība, bezgalīgais labums,
mūsu ceļš un mūsu dzīvība.*

Šie lūgšanas vārdi izsaka ļoti daudz, jo cik pārsteidzoša bija Kunga Jēzus ienākšana pasaulē; tikpat pārsteidzoša bija Viņa dzīvība un nāve.

Klusa un svēta bija viena nakts decembrī ne tikai mums, bet arī virs zemes Dieva Dēlam, kurš tapa cilvēks. Šī svētā nakts vienmēr saistās ar Baznīcu, ar svētās Mises lūgšanām. To visu vēl skaistāku un brīnumaināku dara Betlēme.

Daudzus gadus Preiļu baznīcā Ziemassvētkos tika izveidots kā mazs pasaku namiņš – Betlēmite. Šogad visus dievlūdzējus baznīcā pārsteidza jauns Betlēmes atveidojums – interesants sižetisks atveidojums, eksponāti izveidoti pārdomāti. Viss izskatījās tik dabiski kā īstenībā. Šī Betlēme bija atceļojusi no kaimiņu zemes Lietuvas. Sakām paldies draudzes garīgajam tēvam dekānam Jānim Stepiņam par ticīgajai tautai sagādāto pārsteigumu.

Lai Dieva Dēla prieks ir mūsu prieks, mūsu laime, mūsu miers un cerība. Liec mums nekad neaizmirst, ka Tu atnāci. Mēs visi saprotam, ka Dieva Dēls ir ieradies kā Glābējs, Pestītājs mūsu sašķeltajā un nemierna plosītajā pasaulē. Būsim mūžīgi vienoti ar Dievu, vēl

vairāk sirsniņi nodosimies lūgšanām mājās, skolās, baznīcās, jo katra lūgšana ved uz pilnību. Tā palīdz uzveikt ienaidnieku, jebkuru skauģi – lūdzot Dieva žēlastības, mēs labāk spējam izprast dzīves jēgu.

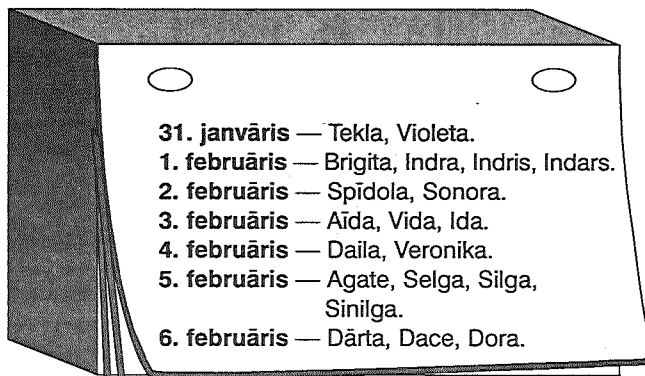
Atbrīvosimies no ļaunām domām, dzelīgām un tukšām runām. Atbrīvosimies no ļauniem darbiem, no bailēm, nedrošības, maldiem, iekšējā nemiera un neziņas. Cerēsim, ka mēs spējam atbrīvoties arī no grēku nastas, un sekosim Kristus mācībai, jo spožā Gaisma šajā svētajā naktī ir nolijusi pār zemi un apgaismo ikvienu cilvēku.

Palīdzēsim tiem, kuri nokļuvuši uz maldu ceļa. Atturēsim viņus no šaubu tumsas un vedīsim uz ticības gaismu. Kamēr mēs nebūsim piepildīti ar Dieva pilnību, mēs nespēsim mīlēt sevi, nespēsim arī dāvēt mīlestību citiem.

Bez Dieva pasaule nav iespējama. Cilvēks dzīvē var izturēt ļoti daudz, ja nav pazaudējis sevi Dievu. Vēlīsim vairāk mīlestības, pateicības, smaidu, atzinīgu vārdu līdzcīvēkiem. Paļausimies uz Dievu, jo Viņš ir tas, kura rokās ir visas šī gada 366 dienas.

A.Vilcāns, Preiļu 1. pamatskolas katehēte

APSVEIKUMI, TRADĪCIJAS

Audz laimīgs, mazais!

Vārkavas pagasta iedzīvotājas **Annas Kirilovas** dēlens Ilja piedzima 23. janvārī. Vārdu dēlam izvēlējās tētis. Anna un Jevģēnijs nu ir vecāki diviem brašiem puikām. Ar pirmo dēliņu «Novadnieks» jau iepazinās 2001. gada jūlijā. Toreiz jaundzimušajam vēl nebija dots vārds. Nu laimīgā māmiņa pastāstīja, ka dēls nosaukts par Denisu. Kamēr mamma un mazulītis Ilja bija slimnīcā, ar vecāko dēlenu mājās palika tētis. Ģimene ir priecīga par iespēju izmantot paternitātes palastu – desmit dienas apmaksātu atvaļinājumu tētim. Mazo Ilju paredzēts kristīt pēc vecticībnieku tradīcijām. Kūmās būs Jevģēnija brālis un Annas draudzene.

Preiļu iedzīvotājas **Ivetas Mazures** dēls piedzima 24. janvārī. Puišis nosaukts par Maksimu. Iveta un dēlēna tētis Sergejs ļoti priecējas, ka sagaidījuši dēlu, jo mājās jau aug trīs meitiņas: Margarita, Inese un Amīna. Vecākajai no viņām ir četri, bet jaunākajai pusotra gada. Ar Amīnu «Novadnieks» savus lasītājus iepazīstināja 2002. gada jūlijā.

Sergeja vecākiem Ļubovai un Grigorijam tagad ir četras mazmeitas un viens mazdēls.

Maksimu paredzēts kristīt pēc vecticībnieku tradīcijām.

Lai prieks būtu abpusējs

Raudzības ir laiks, kad ar jauno sievieti, kurai aiz muguras dzemdību pārdzīvojumi un ciešanas, un kas laimīgi iekļuvusi māmiņas godā, kā arī ar jauno dzimtas locekli nāk iepazīties radi, draugi, un arī darba biedri. Arī tētim mainījusies pašapziņa. Viņš jūtas lepnis, ka kļuvis tēvs un apjucis no daudzajiem jaunajiem pienākumiem, kā arī no lielās atbildības. Rīt vēl tikai pirmās nedēļas vai pirmie mēneši pēc dzemdībām, un ģimene vēl nav apradusi ar jauno dienas kārtību.

Tomēr apsveicējiem jāgaida laiks, kad jaunā māmiņa būs tik tālu apkopusies, ka spēs uzņemt ciemiņus. Pārgrā raudzībnieku nākšana jauno māti var nomocīt, sevišķi tajos gadījumos, kad viss jādara vienai, jo vecmāmiņas dzīvo tālu, bet tētis visu dienu aizņemts darbā.

Katrai ģimenei šis nogaidīšanas laiks var būt dažāds. Pirms došanās apraudzīt derētu iepriekš noskaidrot, vai namamātei pietiek spēka tikt galā ar mazuliša apkopšanu un sagatavoties arī ciemiņu uzņemšanai. Ja sieviete nav gatava uzņemt daudzus viesus, viņa bez sirdsapziņas pārmetumiem drīkst tiem atteikt. Mazulim vajadzīga nepārtūkta uzmanība, jaunajiem vecākiem krājas negulētas naktis, kas rada nervozitāti. Šādā situācijā apciemojums nenestu nekādu prieku.

Ir ģimenes, kurās raudzības netiek rīkotas agrāk par trijiem mēnešiem pēc bērna piedzimšanas. Gan mazais apvelies, gan arī jaunie vecāki pieraduši pie izmainītā dzīves ritma. Psiholoģi uzskata, ka ar raudzībām var nesteigties, un ar jaundzimušo iepazīstināt pat tad, kad viņš sasniedzis septiņu mēnešu vai lielāku ve-

cumu. Svarīgākais, lai mātei nebūtu jājūt nomāktība vai satraukums, ka viņa, aizņemta ar rūpēm par mazulīti, nav spējusi pienācīgi uzņemt raudzībniekus. Ja bērns piedzimis rudenī vai ziemā, tad ciemos iešana jāatliek uz vēlāku laiku arī drošības labad, lai jaundzimušā mājās neienestu slimību vīrusus. Katram ciemos jāgājams bez tam jānovērtē sava veselība, lai viņš neaplipinātu mazulīti ar neizārstētu gripu vai iesnām.

Raudzībnieki nedrīkst sāpināt vecākus ar dažādām piezīmēm par mazuli izskatu, kā, piemēram, «cik viņš maziņš», vai «cik viņš krunkains». Vārbūt bērniņš ir piedzimis priekšlaicīgi, un māmiņai šāds atgādinājums par mazuliša izskatu ir sāpīgs. Katrai sievietei viņas bērniņš ir visskaistākais un visburvīgākais pasaulē, tāpēc nevajag aizskart mātes jūtas. Raudzībniekiem patīk jaundzimušajā meklēt līdzības ar tēti vai vectēvu, ar vecmāmiņu. To var darīt saudzīgi un ar mīlumu, taču nav patīkami, ja ciemiņiem ir pretēji viedokļi, un viņi kategoriski pastāv katrs pie sava uzskata. Viesos atnākušajiem nav jāsatrauc vecāki, arī skaidrojot savstarpējus konfliktus vai aizvainojumus.

Starp raudzībniekiem, droši vien, būs arī citas māmiņas, kas gribēs dalīties pieredzē par savām dzemdībām. Jauno māmiņu var negatīvi ietekmēt šādi teicieni «Nu, tas, kas noticis ar tevi, nav nekas, jo, kad

es dzemdēju...», «Ko gan tu zini, tev tikai pirmais bērns, bet man trešais...». Jebkurš māmiņas stress var nelabvēlīgi iespaidot viņas mazuli. Viesiem vajadzētu apdomāties arī pirms bārstīšanās ar padomēm. Daudzie ieteikumi jaunajai sievietei var radīt izjūtu, ka viņa nav laba māmiņa.

Bērniņa piedzimšana var mainīt attiecības ar draugiem. Piemēram, bezbērnu pāris var garlaikoties, pavadot brīvo laiku kopā ar ģimeni, kurā ir bērniņš, jo viņiem nebūs interesantas sarunas par mazā kopšanu un barošanu, bez tam būs jāievēro, ka šajās mājās nevarēs ilgi ciemoties un klausīties skaļu mūziku.

Pirms viesu aicināšanas vecākiem jāpārdomā, kā ciemošanās laikā tiks aprūpēts bērns. Vai māmiņa ir ar mieru viesu klātbūtnē viņu barot ar krūti? Vai ir telpa, kurā viņai

šajā brīdī palikt divatā ar mazuli? Tāpat jāpārdomā, kur bērniņu varēs pārģērbt un vai šajā brīdī vēlama ciemiņu klātbūtne.

Ja ģimenē jau ir bērni, vecākiem jāpārūpējas, lai viņi nepaliktu bez uzmanības, kas varētu radīt sarežģījumus.

Ja māmiņa nevēlas, lai kāds no ciemiņiem bērnu ņem uz rokām, bet negrib sarežģīt attiecības, var taktiski aizbildināties, — labāk drusciņ vēlāk, vai pēc ēšanas, kad bērniņš būs mierīgāks.

Pēc vecajām tradīcijām raudzībnieki, jauno māmiņu apciemojot, nesa līdzī dažādus gardumus. Bērna māte galdā lika gan atnestos cienastus, gan arī savu, kas lielākoties bija saldumi, ko var glabāt visām raudzību reizēm. Tagad bieži vien mamas ar cepšanu un vārīšanu noņem tik ļoti, ka raudzībnieku pieteikšanos sāk uzskatīt jau par apgrūtinājumu. Tomēr raudzības nav tās viesības, kurās galvenais ir labi pašēt. Sieviete jāsamierinās, ka viņai kādu laiku nebūs pa spēkam būt gan labai sievietei, gan labai mātei, gan mājasmātei. Cienasts raudzībās var būt pats vienkāršākais – tēja un cepumi, maizītes.

Attiecībā uz raudzībām nepastāv tādas normas, kas nosaka, kad un kā to pareizi darīt. Jāvādās no tā, kas ir vislabāk konkrētajai ģimenei. Kā viņi jūtas? Vai viņi spēj uzņemt viesus? Un kas tie būs par viesiem? Slikts stils ir vienkārši atnākt un pateikt, — sveiki, te nu es esmu ieradies ap sveikt.

Sagatavoja L. Rancāne

HOROSKOPS NEDĒĻAI (2.02. - 8.02.)

Auns. Ja esat nolēmis mainīt darbavietu, tad šis ir tam piemērots laiks. Atcerieties, ka labākās zāles pret vilšanos un viltuļību ir darbs vaigs sviedros. Jūsu fantāzija būs bagāta, līdz ar to mīlas attiecībās mainīsies līdzšinējās tradīcijas. Būsiat gatavs arī uz neordināriem soļiem.

Vērsis. Šī nedēļa nav īsti piemērota tālejošu projektu uzsākšanai. Mēģiniet savu rīcību neieieņt vārdu čaulā, izdariet un pagaidām neko nestāstiet. Mīlas dzīvē jūsu aizspriedumi izrādīsies par tieksmi pēc kaut kā jauna.

Dvīņi. Neesiet ietiepīgs, jo, lai izceltos strīds, ir nepieciešami vismaz divi, neiesaistieties neauglīgās diskusijās. Steidzoties varat nepamanīt kaut ko būtisku savā ģimenē. Jums pietrūks laika, lai ieklausītos un aprunātos.

Vēzis. Savai dzīvei piešķirsiet jēgu — tas būs darbs, hobijs, māsaimniecība vai partneru kolekciošanās, jūs jutīsieties labi. Vispatīkamākie mirkļi jūs gaida ģimenes lokā. Savā dzīvē uzsvērsiet mīlestību un draudzību, ģimeniskumu.

Lauva. Esiet gatavs cīnīties līdz galam, jo tikai tā jūs panāksiet savu gribu. Ciņas, metodes izvēlīties godīgas. Mīļotais var sagādāt dažus pārsteigumus, ja vien būsiat gatavs tos pieņemt. Jūtīsiat nepieciešamību ar kādu izrunāties.

Jaunava. Pretrunu pilna nedēļa gan naudas lietās, gan mājas dzīvē. Jums būs nepieciešams kāds, ar kuru pārrunāt savus plānus. Jūs interesēs psiholoģija, daudz lasīsiat un interesēsieties par cilvēku attiecībām.

Svari. Jūsu dzīvei var pietrūkt skaidra mērķa. Jūs saistīs viss cēlais un lielais. Šonedēļ izvairieties no situācijām, kurās iespējams gūt traumas. Ģimenes cilvēkiem derētu vairāk vēribas pievērst saviem bērniem.

Skorpions. Nemanāmi ietekmēsiet apkārtējos, panākot savu. Jebkurā situācijā pratīsiat izvēlēties pareizo taktiku. Cilvēki tieksies pie jums. Attiecībās nelaujieties provokācijām, jo partneris jums var piedēvēt pagātnes nodarījumus, ar kuriem jums nav nekāda sakara.

Strēlnieks. Aktivāk vajadzētu apgūt jaunas iemaņas. Neaizmirstiet, ka mācīties nekad nav par vēlu. Savu partneri vai draugus pratīsiat pierunāt uz neticamām avantūrām. Gribēsiet paveikt kaut ko paliekošu atmiņā.

Mežāzis. Būsiat gatavs reformām, tomēr viss būs atkarīgs no apkārtējo atbalsta. Bērni var sagādāt raizes, ja vien laicīgi neuzsāksiet saudzīgas sarunas. Jums gaidāmas nelielas, bet patīkamas pārmaiņas mīlas frontē.

Ūdensvīrs. Jūs nonāksiet apkārtējo cilvēku uzmanības centrā. Lieliski mācēsiet nodemonstrēt savas personības spilgtākās šķautnes. Mīlestībā nerēķināsieties ar partneri. Var rasties izdevība kādai mazai, viltīgai atbēbībai.

Zivis. Mācīsieties atzīt savas personiskās kļūdas, tādēļ iemantosiet cieņu apkārtējo acīs. Daudz vairāk domāsiat par savu veselību un arī kaut ko reāli darīsiat tās labā. Mīļotais jūs lutinās ar komplimentiem un dāvanām.

PAR VISU

Turpinās «NOVADNIEKA» konkurss «UZZINI, IZTURI UN CEĻO»

Konkursa ilgums — no 21. janvāra līdz 22. decembrim
BALVA uzvarētājam — ceļojums uz Serēnas ūdens atrakciju parku Somijā 2 personām
KONKURSA NOTEIKUMI:

- līdz gada beigām katrā «NOVADNIEKA» numurā tiks publicēti trīs jautājumi (dažādi uzdevumi utt.), kopumā — 276;
- par katru pareizo atbildi — 1 punkts;
- atbildes jāiesūta pa pastu «NOVADNIEKA» redakcijai (Preiļos, Brīvības ielā 14) līdz katra nākamā laikraksta numura iznākšanai vai jāpiezvana pa tālruni **53 07056**;
- ja, konkursam noslēdzoties, vairāki dalībnieki saņems vienādu punktu (276) skaitu, ceļazīme tiks piešķirta izlozes kārtībā.

Gaidām atbildes uz nākošajiem trīs jautājumiem:

10. Kurš sarakstījis tekstu Ludviga van Bēthovena komponētajai «Oda priekam»: a) Johans Volfgangs Gēte; b) pats L.Bēthovens; c) Frīdrihs Šillers?
11. Kas 1236. gadā savā starpā cīnījās slavenajā Saules kaujā: a) Zobenbrāļu ordenis pret lietuviešu un zemgaļu apvienotajiem spēkiem; b) krievu karaspēks pret lietuviešiem un poļiem; c) zemgaļi pret lietuviešiem?
12. Kurā «NOVADNIEKA» (2004. g.) numurā un rakstā ir frāze: «Bērn, nebaidies augt lēnām, ...»

Pareizās atbildes uz iepriekšējiem jautājumiem:

7. c; 8. b; 9. Nr. 4, «Svarīgie, mazsvarīgie un niecīgie».

Lauku darbu kalendārs no 1. līdz 19. februārim

2., 3. februāris. Zaļumu plaucēšana (bietes, selerijas, sipoli, cigoriņi, skābenes). Lapu garšaugu sēja.

3. februāris. Sakņaugu un loku audzēšanai ļoti laba diena. Cigoriņu salātus novieto tumšā telpā, jo gaismā tiem nav vajadzīga.

Līdz 5. februārim. Skuju koki lietaskokiem jācērt sausās dienās.

6. februāris. Zaļumu steidzīgās salātus var audzēt bez zemes — uz pastāvīgi

gi mitra voiloka vai vadmalas.

6.-19. februāris. Lapu koki lietaskokiem jācērt sausās dienās.

10. februāris. Gurķu, tomātu sēja dēstiem.

14. februāris. Jārūpējas par putniem ziemā, lai tie gādātu par dārzu vasarā.

15. februāris. Regulāri pār-rauga sēklu stratificēšanos, laiku pa laikam tās pārjaucot. Ja nepieciešams, mitrina.

2004. gada tomātu audzēšanas Mēness kalendārs

Šogad paredzams visādā ziņā nelabvēlīgs pavasaris ar krasām temperatūras maiņām un maz saulainām dienām.

Sevišķas grūtības vēl rada arī apstākļi, ka 2004. gads ir tā saucamais «tukšā Mēness gads», jo tukšais Mēness iekrīt katra mēneša vidū un pilns Mēness būs katra mēneša sākumā. Arī pavasaris paredzams ar krasām temperatūras maiņām un maz saulainām dienām. Vidzemes un Latgales reģionā parastie tomātu sēšanas laiki šogad iekrīt tad, kad augošs Mēness ir lejupejošs.

Pielāgoties minētajiem apstākļiem, apkopojot Vidzemes un Latgales dārzkopju pieredzi, kurā ņemti vērā arī praksē pārbaudīti tautas ticējumi, palīdzēs šis tomātu audzēšanas darbu kalendārs.

Lai izaudzētu dēstus apkurināmām siltumnīcām, tomātus var

sēt 15., 16. vai 23., 24. februārī un 4., 5. martā, bet dēstus audzēšanai neapkurināmās (plēves) siltumnīcās — ne ātrāk kā 22., 23. martā. Šīni laikā var izņemt 4. un 5. martā sētos tomātus, bet 22. un 23. martā sētos tomātus varēs izņemt 9. un 10. aprīlī.

Audzēšanai drīkst izmantot tikai tos dīgstus, kuri pietiekami mitrumā un 23 līdz 25 grādu temperatūrā sadīgst 6–7 dienu laikā. Vēlāk dīgstošie stādi izbrāķējami kā mazražīgi.

Vidzemes augstienē un Latgales austrumu rajonos tomātu sēšanu jāatliek uz 18., 19. aprīli (nelabvēlīgā diena — 19. aprīlis — uz sēšanu neattiecas). Šos tomātu dēstus ieteicams izņemt 7. un 8. maijā, izbrāķējot dēstus, kuriem jau attīstījušās pirmās istas tomātu lapas, jo no ātraudzīgiem dēstiem augs kupli un mazražīgi krūmi ar daudz pazarēm.

Tomātus, kurus paredzēts au-

dzēt uz lauka, nebūtu ieteicams sēt agrāk par 15., 16. maiju, bet izņemt — 3., 4. jūnijā.

Jūnija sākumā pilnmēness laikā paredzamas stipras pavasara salnas. Plēves būdās un uz lauka stādīt tomātus pirms Jāņiem būtu ļoti riskanti, to ieteicams darīt tikai 28., 29. jūnijā. Jūlija sākumā, sākoties augšupejošam dilstošam Mēnesim, tomāti labi iesakņosies un augusta sākumā dos bagātīgu ražu.

Pēc tomātu izstādīšanas siltumnīcās un uz lauka stādu laistīšana, piebarošana, augsnes iridīšana, slimību un kaitēkļu apkarošana arī jāveic, vadoties pēc Mēness fāzēm un Zodiaka zīmēm. Šo darbu veikšanas laiks un jaunākie paņēmieni tiks aprakstīti žurnālā «Mazdārziņš».

Bagātīgu tomātu ražu novēlot,
A.Silde,
dārzkopis
selekcionārs

Izliekas par policistu zagtā auto

Vācijas policija arestējusi kādu vīrieti, kurš braucis zagtā policijas automašīnā un uzdevies par ceļu policistu.

«Viņam bija zila jumta lampiņa un «stop» zīmes mašīnā, un viņš sacīja, ka iekasējis 130 eiro, veicot parastās ceļu satiksmes regulēšanas darbības,» sacīja policijas pārstāvis.

Izmeklēšanā atklājies, ka 33 gadus veco «policistu» jau meklē Hannoveres cietuma amatpersonas. Nu jau esošajam spriedumam par laikus neatgriešanos cietumā pēc māju apmeklējuma pievienosies arī notiesāšana par nelikumīgu amata piesavināšanos.

Saldumkāre izjauc pakaļdzīšanos

Kad policijas suns, vārdā Vargs, tika nosūtīts uz konfekšu fabriku, lai sadzītu pēdas diviem iebrucējiem, viņa garšas sajūta ņēma virsroku pār pienākuma apziņu, un suns gandrīz pārdedās.

Tronheimas policija ieradusies konfekšu fabrikā, lai notvertu septiņus pusaudžus, kas bija tajā ielauzušies. Pieci garnadži padēvēs uzreiz, bet divi aizbēga, tāpēc policisti pavēlēja Vargam sekot. Taču suns atradās uz grīdas konfektes un sācis tās negausīgi rīt, līdz policistiem vajadzēja nosūtīt viņu uz «neatliekamāku norikojumu» zālīnā ārpus ēkas.

Tā kā savos deviņarpus gadus Vargam drīzumā jāiet pensijā, pret viņu netiks izvirzīti nekādi disciplināri pasākumi.

ANEKDOTES

Divi iebrucēji pieiet pie reģistratūras kādā viesnīcā, kura absolūti nav ne tuvu augsta līmeņa iestādei.
— Cik maksā istaba šajā cūku kūtī?
— Vienai cūkai — 30, divām — 60 latu diennakti.

— Draugi, kuri sen nav satikušies, pārrunā jaunumus:
— Runā, ka tu esot appre-

cējies. Nu, kā dzīve jaunā?
— Tā kā teātri... Vienas scēnas.

— Ar ko atšķiras notriekts kaķis no notriekta ceļu policista?
— Pirms notriekta ceļu policista nav bremzēšanas pēdu.

— Tomēr foršs dzīves ritms: vīns, kārtis, sievietes! Tas nav kā alus, domino, sieva...

Abonēšana ar atlikto maksājumu!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____

LV-53 _____

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____

(mob.t.) _____

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2004. gada _____

Februāris	Marts	Aprīlis	Maijs	Jūnijs	Jūlijs

Vēlos maksāt redakcijā _____ jā nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu _____ jā nē

(paraksts) _____

2004. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

Bezmaksas PRIVĀTSLUDINĀJUMS

Rubrika _____

Derīgs līdz 3. februārim.

T	ā	i	r	.															

Aizpildīšanas noteikums: **viena rūtīņa — viena zīme.**

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tāl./fakss 1-53-07057.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? _____ Jā _____ Nē

Maksa Ls 0,24 (ar PVN). Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus nepieņemsim.

Bez maksas NETIEK PUBLICĒTI: apsveikumi, līdzjūtības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu irēšanu un izīrēšanu.

REKLĀMAS, APSVEIKUMS, LĪDZJŪTĪBAS

Uzdriksies vairāk!

one
extremely mobile

LOGOTIPI

My Valentine 37369841	71419841	40329841	80519841
38209841	67459841	439841	54359841
38369841	55319841	69841	5349841
17309841	NOKIA 1209841	77889841	2059841
48229841	17289841	80659841	54239841
47129841	29841	77869841	54229841

MELODIJAS

Love me tender	1489841
I wanna be loved by you	1429841
Dzelzs Vilks: Tā es mīlu	46629841
Talantu Fabrika 2: I Love You	70709841
Benny Benassi: Able To Love	65229841
Jennifer Lopez: Baby I Love You	65219841
Chilli: Kad tevis nav klāt	65159841
T.A.T.U.: Show me love	62079841
Jānis Stībelis: Tikai tev	56329841
Justin Timberlake: I Like I Love You	31689841
Sarah Connor: From Sarah With Love	27789841
Lauris Reiniks: Tik balti	81719841
The Offspring: Hit That	81589841
Tiziano Ferro: Sere Nere	81579841
Evanescence: My Immortal	81549841
Sergey Shnurov: Iz filma "Bumer"	64009841
Backstreet Boys: As long as you love me	3549841
Marija Naumova&Normunds Rutulis: Kūko, kūko dzeguzīte	68329841
Briljantu roka: Dziesma par zaķiem	32639841
A-Europa: Varbūt kādreiz	74549841
Scooter: Maria (I like It Loud)	68189841
Dons&Lily: Viss jau ir bijis	76829841
Talantu Fabrika: Vārdi neizteic neko	62749841
One-T: The Magic Key	62219841
Linkin Park: Numb	65149841
Mission Impossible 2	6739841
Coolio: Gangsta's paradise	65279841
Underdog Project: Summer Jam 2003	68179841
Puff Daddy feat. Faith Evans: I'll Be Missing You	74339841
Beatles: Yesterday	1349841
Black Eyed Peas: Where Is The Love	68169841
Alien Ant Farm: Smooth Criminal	10009841
Murphy Brown vs. Captain Hollywood: Axel F 2003	62129841
Melodija - pārsteigums	3819841

BILDES

37509841	77739841	81039841
5729841	60839841	77819841
37639841	68619841	81029841
28859841	38579841	77839841
57249841	40459841	53879841

KĀ SAŅEMT LOGO, MELODIJU VAI BILDI

Ls 0.35

1. Uzraksti Ziņņu ar kodu (piemēram, 29841). Ja tev ir SIEMENS telefons, pievieno kodam burtu S (piemēram, 29841s).

2. Nosūti to uz numuru LMT 9301002 vai TELEZ 6000601.

NOKIA
2100, 3210, 3310, 3330, 3410, 3510 (tikai logo un bildes), 5110 (tikai logo), 5210, 5510, 6210, 6310, 6310i, 6510, 7110 (tikai logo un melodijas), 8210, 8310, 8810, 8850, 8890

SIEMENS
A50, A52, A55, ME45, M50, M55, MT50, C45, C55 (tikai logo un bildes), S45, S55

DĀVANA DRAUGAM

Lai nosūtītu logo, melodiju vai bildi draugam, pēc koda pievieno atstarpī un drauga telefona numuru (piem., 29841 XXXXXXX). Ja draugam ir SIEMENS, kodam pievieno S (piem., 29841s XXXXXXX).

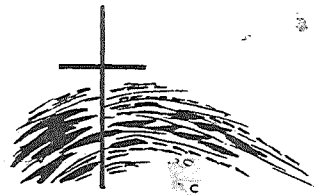
Laimi, veselību un dzīvesprieku vēlot, 40 gadu jubilejā sveicam **ANDREJU ZAGORSKI!**
Līvānu novada dome

Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigāde izsludina atklātu konkursu uz vakanto specializētā valsts civildienesta ierēdņa amatu **ugunsdzēsības glābējs (autovadītājs) Preiļu brigādē**.
Pretendentiem jāatbilst likuma «Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums» 28. panta prasībām. Gaidām Jūsu pieteikuma vēstuli, profesionālās un izglītības apliecinājoša dokumenta kopiju 20 dienu laikā kopā paziņojuma publikācijas.
Adrese: Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Preiļu brigāde, Preiļi, Aglonas ielā 20.
Tāl. 5307099.
Uzziņas pa tālr. 5381269

PĒRK liepu, viršu medu un ziedputekšņus.

Tāl. 7220001.

Firma (lic. nr. 4 - 1255) Preiļos, Liepu ielas garāžā **no iedzīvotājiem iepērk krāsainos metāllūžņus.** Samaksa ar pārskaitījumu.
Tāl. 5321424.

Ir sāpes, ko nespējam dalīt uz pusēm,
Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu.
Nostājas blakus tev draugi un klusē,
Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.
Esam kopā ar Pēteri Ezeriņu, no BRĀĻA atvadoties.
Bijušie Rudzātu vidusskolas klasesbiedri un audzinātāji
Cik grūti ticēt, ka nekad vairs dzīvē Mums neiznāks ar tevi parunāt...
Dalām negaidīto sāpju smeldzi un izsakām līdzjūtību Jāņa EZERIŅA piederīgajiem.
Studiju biedri

No tevis tik daudz bija ko gūt,
Tavas pēdas ir dziļas,
Tās nepazūd —
Mums atmiņās vienmēr kopā būt.
Izsakām visdziļāko līdzjūtību tuviniekiem, Jāni VAIVODU mūžībā aizvadot.
Rudzātu pagasta padome

Nem mūsu mīlestību, lai tev nesalst,
Nem siltus vārdus tālā ceļā līdz.
Izsakām patiesu līdzjūtību Tatjanai Nesterovičai un viņas ģimenei, no MĀTES atvadoties.
Preiļu arodvidusskolas kolektīvs

Pārdod

bietes, burkānus, graudus. Tāl. 9153342; riepās nr. 240-1067, ar diskkiem. Tāl. 9844055; Mazda Xedos 6 (2.0 l, V6, 1994.g., visas ekstr., ādas sal., TA 01.05, ideālā stāvoklī, tikko no Vācijas). Tāl. 6364070; arklu, rotējošo plaujmašīnu, grābekli, RUM, miglotāju. Tāl. 5376279, 9258998; 3 istabu dzīvokli Līvānos vai maina pret līdzīgu Preiļos. Ir varianti. Tāl. 9294409.

Pērk

māju ar īpašumu. Tāl. 6579505.

Maina

Siemens M55 pret Nokia 3100. Lietots tikai 2 mēn. Izskatu arī citus piedāv. Tāl. 6395672.

Dažādi

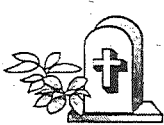
Riebiņos pazudusi maza ruda takša kucīte. Atradējam laba atlīdzība. Tāl. 6132986.
Vajadzīga meža cirsma izstrādes brigāde. Tāl. 9330005.

SIA «Kārlis Viens» iepērk jaunlopus, liellopus, aitas kautsvārā.
Samaksa tūlītēja (pie svēršanas).
Formē subsidijas.
Tāl. 9439739, 6468887.

NOVADNIEKS

sludinājumus un reklāmu pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14.
Tāl. 53 07057.

Viss par reklāmu — internetā «Novadnieka» mājas lapā
www.novadnieks.lv

PIEMINEKĻI
no melnā Zviedrijas, Karēlijas un Ukrainas granīta. Piegāde, uzstādīšana.

ATLAIDE 20%

Daugavpils raj., Lociki, m.5.

SIA «Dubiki» pērk cūkas, liellopus, jaunlopus, aitas dzīvsvārā.
Samaksa tūlītēja. +12%, +18%
Tāl. 5495888, 6499013, 5911000.

ZIEMAS CENAS!

SIA «Vilcāns V» Līvānos, Alejas ielā 19 (Ubaglīci pie pilsētas stadiona) izgatavo melnā zvidru granīta pieminekļus, apmales un melnās betona apmales.
Tikai līdz 1. februārim, pasūtīt pieminekli no Ls 80, — melnā betona apmale pa brīvu!
Līvānu novada iedzīvotājiem LĪZINGS!
Tāl. 6469426, 53 41555 pēc 20.

PĒRK mežus īpašumā 50 gadi un vecākus.
Interesē bērzs, priede, egle.
Tāl. 9906428.

PĒRK bērza finierklučus, egles, priedes, zāgļņus, sīkļņus, papirmalku.
Mežus, cirmsas, arī īpašumā.
Tāl. 6536527, 9745528.

PĒRK mežu uz celma, zemi pie ūdens.
Palīdz noformēt dokumentus.
Tāl. 6363825.

SARGIET SEVI PAŠI

! Grāmata vidēji sver 500 gramus. Tas jāievēro, iekams liekam jaunu sējumu jau tā pārbīvētajā grāmatplauktā. Nevienu plauktu nedrīkst pārslotot. Piekārtie

plaukti un skapīši labi jānostiprina.
! Lai glāzes nesaplīstu un tādējādi nesavainotu rokas, bļodā, kur tās mazgā vai skalo, ieteicams ieklāt auduma gabalu vai porolonu. Arī slaukot nevajag roku ar diviļi grūst glāzē labi dziļi, bet ar sausu lupatiņu tikai viegli pulēt.
! Naži, dakšņi un šķēres ir

bīstami ne tikai bērniem. Strādājot ar naži, sevišķi asu, tas vienmēr jāvirza nost no sevis. Liekot netīros nažus trauku mazgājamajā bļodā vai tīros kārtojot atvilktnēs un plauktos, jāraugās, lai asmeņu uztrītās puses būtu vienā virzienā.
! Dzīvokļa tīrīšanā parocīgās

ir saliekamās kāpnītes. Taču strādājot nedrīkst stāvēt uz paša pēdējā pakāpiena. Zem kāpņu kājām jābūt piestiprinātai gumijai, arī pakāpienus der aplikt ar gumiju. Stringri jāraugās, lai vienmēr būtu kārtībā kāpņu drošināšanas ierīce, lai būtu piestiprināts āķis spaiņa pakāršanai.

! Bieži vien klupšanas cēlonis dzīvokli ir mazie paklāji, grīdceļi. Tos nav vēlams klāt vietās, kur iznāk staigāt visiem ģimenes locekļiem. Zem šiem paklājiem grīdu nebūtu vēlams ievākt.
Dzīvojamās telpās lielāku grīdsegu malas rūpīgi jānostiprina, lai nerullētos uz augšu.